

A szövegszerkesztés alapjai

Hallottad már a dokumentum kifejezést? Mi jut eszedbe róla? Használtál már szövegszerkesztő programot? Ha igen, melyiket?

Információink többségét nyomtatott, illetve elektronikus szövegből szerezzük. Könyveket, újságokat olvasunk, tankönyvekből tanulunk, szórólapokról tájékozódunk. Ezeket a kiadványokat, melyek a szöveg mellett gyakran tartalmaznak képet, rajzot is, dokumentumoknak nevezzük.

A szöveg egységei

Milyen egységeket tudsz megkülönböztetni az alábbi szövegben?

A kézzel írott szöveget Európában a XV. században váltotta fel először a nyomtatott szöveg. Az európai könyvnyomtatás felfedezése Gutenberg nevéhez fűződik, aki a németországi Mainzban élt és dolgozott. A könyvnyomtatási művelet három részből állt: a betűöntésből, a szedésből és a nyomtatásból. A kiöntött betűk cserélhetők voltak, így ugyanazzal a betűkészlettel többféle szöveget is ki lehetett nyomtatni. Gutenberg legnevezetesebb alkotása a 42 soros Biblia, amely az első nyomtatott betűtípussal, a textúrával készült.

Az egy-két oldalas, néhány példányban készülő szövegek esetén azonban nem kifizetődő a nyomdai előállítás. Az ilyen szövegek készítésére fejlesztették ki a XIX. században az írógépeket. Az írógépek üzemi gyártása 1870-ben kezdődött, és sokáig úgy tűnt, semmi sem szoríthatja ki azokat. Az írógép használatának sok hátránya volt. A leírt szöveget nem lehetett módosítani, általában csak néhány példányt lehetett készíteni belőle, és a szövegben nem lehetett képeket elhelyezni. Így a kiadványok készítésében az írógépek helyét átvették a számítógépek.

A szövegeket az alábbi egységekre bonthatjuk:

Karakter	A szöveg legkisebb egysége, amely lehet betű, számjegy vagy jel.
Szó	Karakterek sorozata, melyeket szóköz választ el egymástól.
Mondat	A mondat szavakból áll, nagybetűvel kezdődik és mondatvégi írásjellel végződik.
Bekezdés	A tartalmilag összetartozó mondatok bekezdést alkotnak.

Sorold fel az alábbi lap részeit!

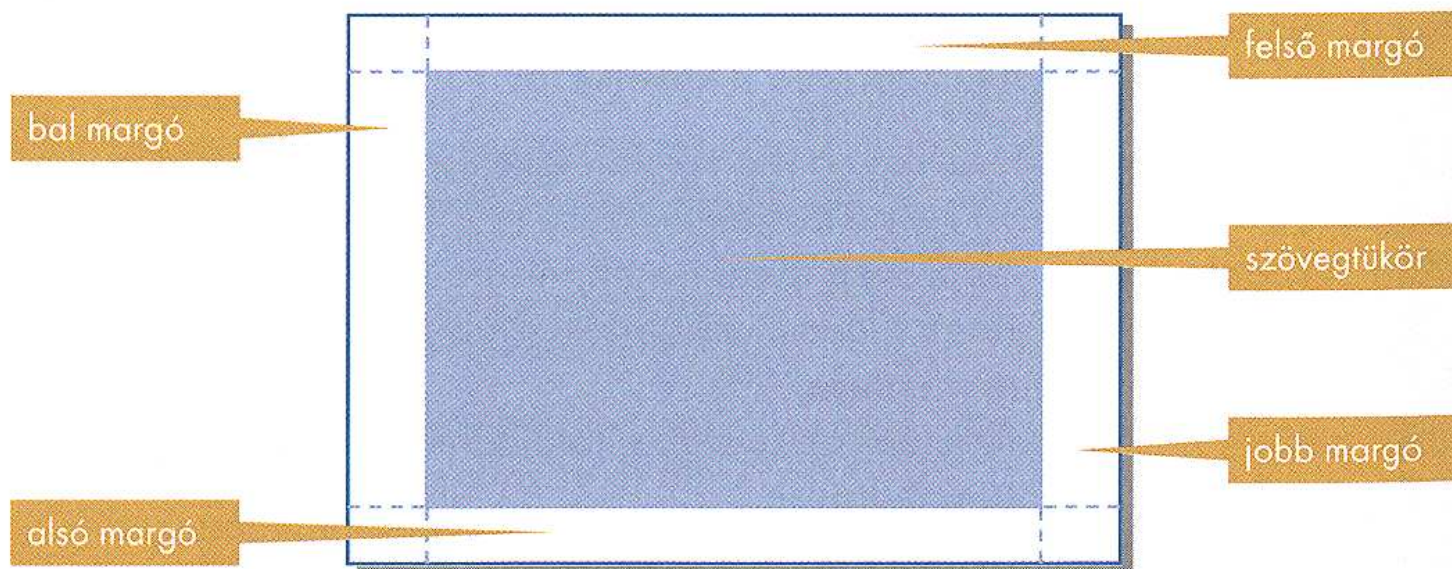
Ahhoz, hogy élni, mozogni tudjunk, szervezetünknek energiára van szüksége. Megtanultuk, hogy a szükséges energiát táplálékunk elégetésével biztosítja a szervezetünk. De energia kell a házak fűtéséhez, világításához, a főzéshez, a gépjárművek működéséhez is. Ehhez különböző energiaforrások állnak rendelkezésre.

Az energiaforrásokat két nagy csoportba soroljuk. Azokat, amelyek használatuk során elfogynak, és nem termelődnek újra, meg nem újuló energiaforrásoknak nevezzük. Ebbe a csoportba tartozik a szén, a kőolaj, a földgáz és az atomenergia. Azokat az energiafajtákat, amelyek állandóan újratelemelődnek, megújuló energiaforrásoknak nevezzük. Ide tartozik a szél-, a víz-, a napenergia, a Föld energiája és a növényekből kinyerhető energia.

Az emberiség történetében a megújuló energiaforrások játszották sokáig a meghatározó szerepet. Szélmalomok őrlték a gabonát, fával fűtöttek,

A szöveg, illetve a szövegbe helyezett kép egy téglalap alakú területben helyezkedik el. Ez a terület a szövegtükr. A lap szövegtükrön kívüli területét margónak nevezzük. Egy lapnak van alsó és felső, jobb és bal oldali margója.

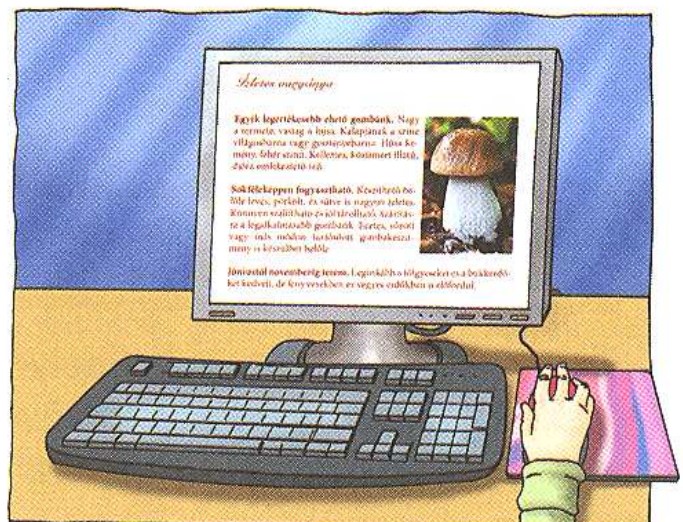
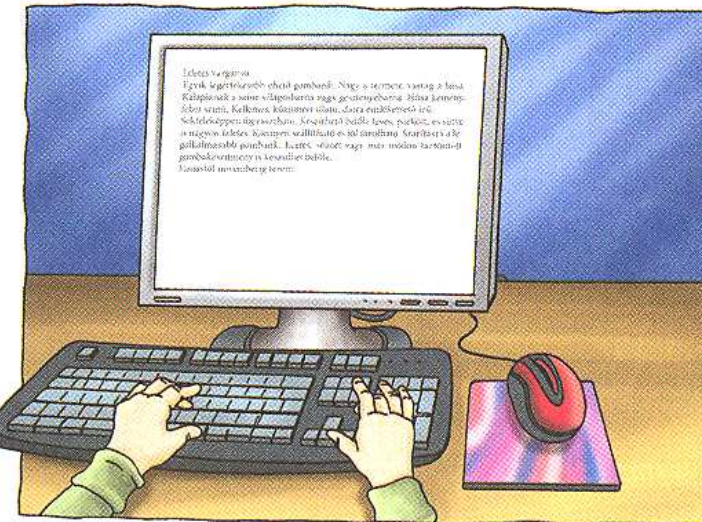
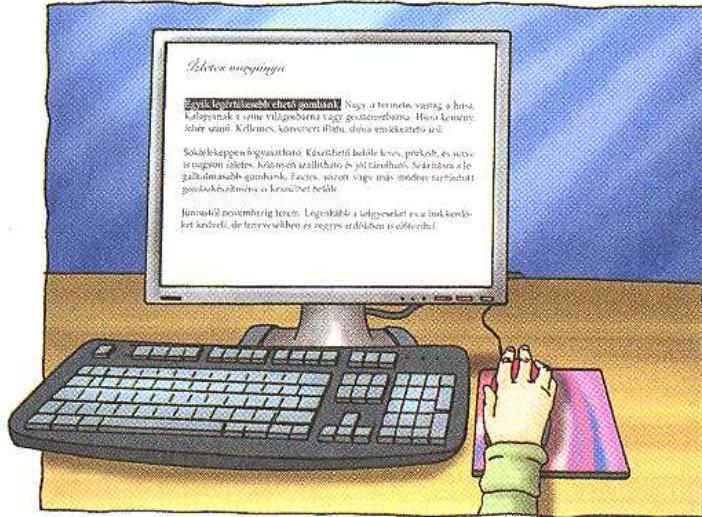

A dokumentumkészítés lépései

Az alábbi rajzok egy dokumentum elkészítésének egyes lépéseit ábrázolják. Radd helyes sorrendbe a képeket! Milyen lépések hiányoznak? Fogalmazd meg a dokumentumkészítés lépéseit!

Egy dokumentum készítésekor az egyes lépéseket többféle helyes sorrendbe állíthatjuk. Az egyik ajánlott sorrend a következő:

1. A szöveg begépelése vagy háttértárolón lévő szöveg megnyitása
2. A szöveg javítása, a helyesírás ellenőrzése
3. A tartalmilag helyes szöveg mentése háttértárolóra
4. A szöveg külalakjának módosítása – szövegformázás
5. A formázott szöveg mentése
6. Képek, rajzok beillesztése a szövegbe, tulajdonságaik beállítása
7. A teljes dokumentum mentése
8. Szükség esetén a dokumentum nyomtatása

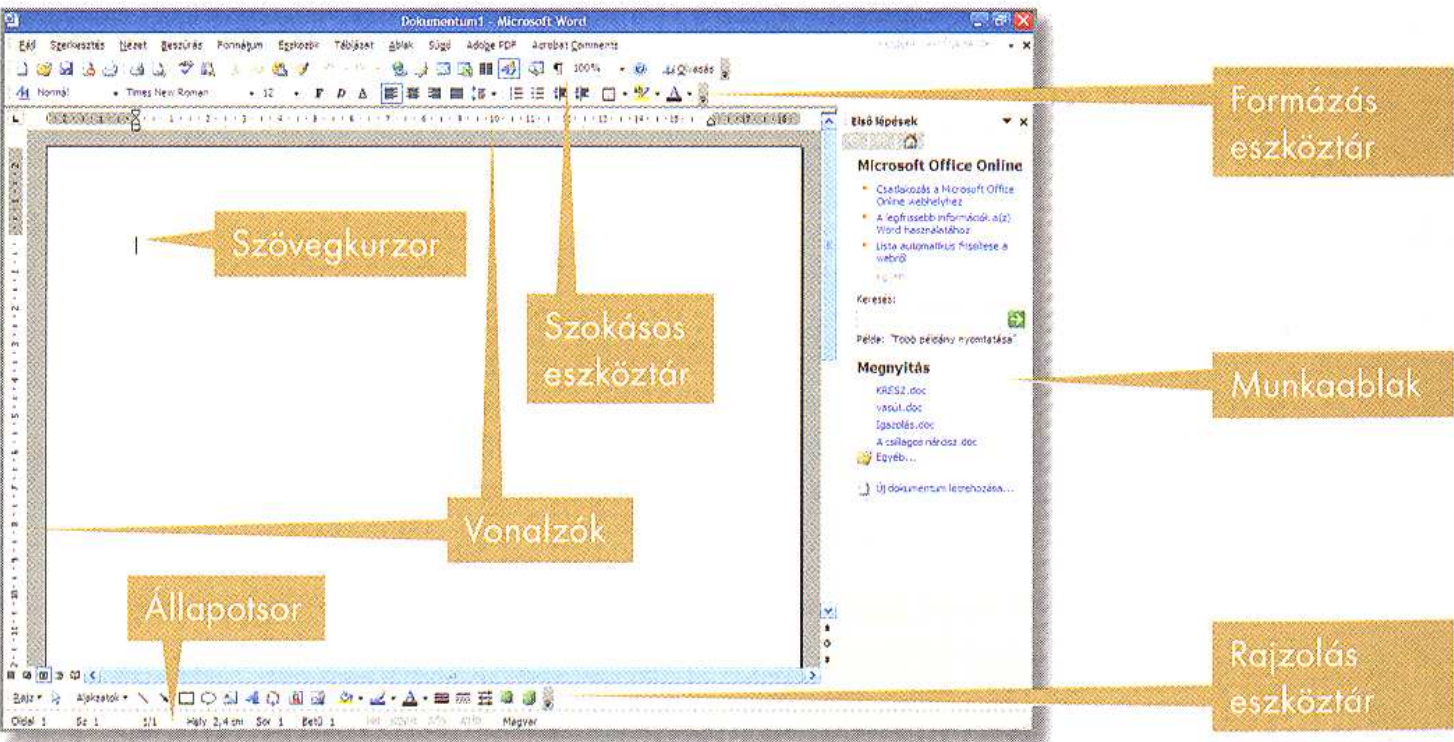

Egy dokumentum elkészítése általában két részből áll. Először a szöveg tartalmát hozzuk létre. Ha a szöveg tartalmi része rendben van, akkor következik a külalakjának kialakítása. Ezt a műveletet szövegformázásnak nevezzük. Mind a tartalom, mind a külalak készítése közben érdemes többször menteni, azaz háttértárolón rögzíteni a dokumentumot.

Szövegszerkesztő programok

A szövegszerkesztő programok szövegek írására, dokumentumok készítésére alkalmasak. A sokféle szövegszerkesztő program közös jellemzője, hogy lehetőséget biztosítanak a leírt szövegek háttértárolón való tárolására, későbbi felhasználására, módosítására. Lehetővé teszik továbbá a szöveg külalakjának megváltoztatását, illetve a szöveg nyomtatását is.

Ilyen szövegszerkesztő program például a *Microsoft Word*, amely a *Microsoft Office* almenüből indítható el.

KÉRDÉSEK, FELADATOK

1. Mondj a dokumentumkészítés lépéseire egy olyan sorrendet, ami helyes és eltér a könyvben ismertetettől!
2. Nézz utána, milyen programok használhatók még szövegszerkesztésre!

Szöveg írása

Elevenítsd fel, milyen írásjelekről tanultál nyelvtanórán! A *Paint* programban már foglalkoztunk egyszerű szövegek írásával. Hogyan kell nagybetűt írni?

Szöveg írása

Gépeld be az alábbi szöveget!

Beküldési határidő: november 5. 1230

Gondolkodó!

2. feladatsor

„Számos” betűk

A betűk helyére úgy írd számokat, hogy igaz legyen az egyenlőség! (Azonos betűk azonos, különböző betűk különböző számokat jelölnek.)

BAB+BABA=BBBÚ

Verscím

Ki írta a következő verset? Mi a vers címe?

„Hallja maga, János deák!

Mi van ebben?” – Hát ideák

Felel neki a kérdezett,

Költői finom ideák.

Elválasztás

Írd le szótagolva a kiemelt szavakat!

Mazsola – nincs édesebb fogpaszta! A kutatók háromféle, olyan természetes vegyületet is találtak a szárított szőlőszemekben, amelyek a fogkőképződés ellen hatnak. Ugyanis megölik a szuvasodást és a fogínygyulladást okozó baktériumokat, mielőtt még azok a fogon megtelepedhetnének. A magas cukortartalom ellenére sem károsítják a fogzománcot.

(A megoldásokat a vetelkedo@iskola.hu címre küldd!)

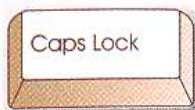
A program indítása után egy új, üres dokumentumot kapunk, ahová beírhatjuk a szöveget. A lap bal felső sarkában látjuk a villogó szövegkurzort, amely megmutatja, hogy hová kerül a begépelt karakter.

A szöveg beírása során leggyakrabban az írógép-billentyűzetet használjuk, amely tartalmazza a betűket, a számjegyeket és a jeleket. A szavak elválasztására a szóköz billentyűt használjuk. A nagybetűk és az írásjelek (kérdőjel, felkiáltójel, kettőspont stb.) megjelenítéséhez egyéb billentyűkre is szükség van.

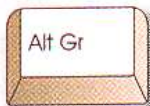

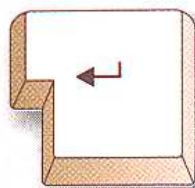
A nagybetűk írásához nyomva tartjuk a *Shift* billentyűt, és közben megnyomjuk a megfelelő betű gombját. Ezzel a gombbal tudjuk a számjegyek felett lévő jeleket is írni.

Ha folyamatosan nagybetűt szeretnénk írni, akkor érdemes használnunk ezt a kapcsológombot. Bekapcsolt állapotában folyamatosan lehet nagybetűket írni.

A három karaktert tartalmazó billentyűknél ez a gomb a harmadik jel írására ad lehetőséget. Például a < > @ ; stb. karakterek megjelenítését biztosítja, ha az *Alt Gr* gomb nyomva tartása mellett megnyomjuk a megfelelő betű gombját is.

Az *Enter* gomb megnyomásával új bekezdést hozunk létre, ekkor a kurzor a következő sor elejére kerül.

Egy e-mail vagy webcím begépelésénél a program általában automatikusan kijavítja a szöveget, más színnel és aláhúzással különíti el a többi szövegtől. Ha ezt nem szeretnénk, akkor az eszköztár gombját használjuk. Ez az utolsó műveletet vonja vissza.

Több billentyű együttes használatát billentyű-kombinációnak nevezzük.

A szöveg írásánál több szabályt kell betartanunk:

- Felesleges szóközöket ne helyezzünk el a szövegben!
- A szövegszerkesztők automatikus sortörést alkalmaznak. Ezért nem kell, sőt nem is szabad *Entert* ütni a sorok végén, csak akkor, ha új bekezdést akarunk készíteni!
Ha nem szeretnénk új bekezdést kezdeni, mégis egy új sor elejére kívánjuk vinni a kurzort, akkor a *Shift+Enter* billentyűkombinációt alkalmazzuk. Ezt a műveletet sortörésnek nevezzük. Ezt használjuk például versek gépelésekor is.
- Az írásjeleket mindig egybeírjuk az előttük lévő szóval, utánuk viszont szóközt teszünk. Kivétel ez alól a kezdő idézőjel és a kezdő zárójel. Ezeket a mögöttük lévő szóval írjuk egybe, és előttük szóközt hagyunk. Kivételt képez továbbá a gondolatjel és a kötőjel is.
- A szavak elválasztására ne használjunk kötőjelet, mert előfordulhat, hogy egy formázási művelet után a kötőjel a sor közepére kerül.

Szöveg mentése

Mentsd el a begépelt szöveget az *info6\megoldások* mappába *vetelkedő* néven!

A dokumentumot az eszköztár gombjával vagy a *Fájl* menü *Mentés* parancsával rögzíthetjük a háttértárolón. Mivel a dokumentumot eddig nem mentettük el, ezért megjelenik a *Mentés másként...* ablak, melyben ki kell választanunk a fájl helyét és meg kell adnunk a nevét.

Formázási jelek

Az eszköztár gombjára kattintva megváltozik a dokumentum megjelenése. Több, eddig nem látható karaktert fog tartalmazni a szöveg. Az alábbi szövegben a szóköz helyett a `·`, a bekezdések végén a ¶, a sortörések helyén pedig a `↵` jel jelenik meg. Ezek, a nyomtatásban nem látható jelek a szöveg szerkesztésében, a hibák javításában adnak segítséget. Ha nem szeretnénk látni ezeket a jeleket, akkor nyomjuk meg még egyszer a gombot!

különböző számokat jelölnek.)

BAB+BABA=BBBÚ

Verscím

Ki írta a következő verset? Mi a vers címe?

„Hallja maga, János deák!

Mi van ebben?” – Hát ideák

Felel neki a kérdezett,

Költői finom ideák.

különböző·számokat·jelölnek.)¶

BAB+BABA=BBBÚ¶

Verscím¶

Ki·írta·a·következő·verset?·Mi·a·vers·címe?¶

„Hallja·maga·János·deák!↵

Mi·van·ebben?”·--·Hát·ideák↵

Felel·neki·a·kérdezett,↵

Költői·finom·ideák.¶

KÉRDÉSEK, FELADATOK

1. Robi egy kétoldalas szöveg gépelése közben, az első oldal begépelése után megnyomta a gombot. Ennek hatására megjelent a *Mentés másként...* ablak, ahol megadta a fájl nevét és helyét. A teljes szöveg begépelése után ismét használta a gombot, de ekkor már nem jelent meg az előző ablak, látszólag nem történt semmi. Mi ennek az oka? Vajon sikerült elmentenie a teljes dokumentumot?
2. Ha egyszer rákattintunk a gombra, akkor használható lesz a gomb is. Próbáld ki, mi történik, ha rákattintasz erre a gombra! Mi a feladata?

Szöveg módosítása

Elevenítsd fel, amit a másolásról korábban tanultál! Mit jelent a vonszolás? Mi a Vágólap?

Szövegkijelölés

A szövegmódosítás egyik lehetősége az, amikor az ismétlődő szövegrészeket másoljuk. Például egy vers vagy népdal refrénjét nem érdemes többször egymás után begépelni, hanem az egyszer begépelte szöveget több helyre is lemásolhatjuk. Ennek és még több, később tanult műveletnek az elvégzéséhez szükség van a szövegrészek kijelölésére. A kijelölt szövegrész inverzben jelenik meg, fekete alapon fehér betűkkel.

Nyisd meg az *info6\szövegek* mappában lévő, *A jó lovas katonának* nevű állományt, majd jelöld ki:

- a) egy szó részletét;   b) egy szót;   c) egy sort;
d) egy bekezdést;   e) a dokumentumot!

Egy háttértárolóra mentett dokumentumot az eszköztár gombjával tudunk megnyitni. A megjelenő ablakban ki kell választanunk a fájl helyét és nevét.

A szövegrészlet kijelölését elvégezhetjük a billentyűzettel. Ebben az esetben először a kijelölendő szövegrész elejére mozgatjuk a kurzort. Ezután bármilyen hosszúságú szöveget kijelölhetünk úgy, hogy a *Shift* gombot nyomva tartva használjuk a kurzormozgató billentyűket.

Az egérrel úgy tudunk egy szövegrészletet kijelölni, hogy a kijelölendő szövegrész elejére mozgatjuk az egeret, majd az egér bal gombját folyamatosan nyomva tartva végighúzzuk a kijelölni kívánt szövegen.

Néhány szövegrészlet kijelölését az egérrel egyszerűbb elvégezni. Ha az egérmutatót a bekezdés elé, a kijelölősávra visszük, akkor az egy nyíllá változik.

kijelölősáv

A jó lovas katonának de jól vagyon dolga,
Eszik, iszik a sátorban, semmire sincs gondja.
Hej, élet, be gyöngy élet, ennél szebb sem lehet
Csak az jöjjön katonának, aki ilyet szeret.

Paripáját megforgatja, elmegyén dolgára,
Csillog-villog a mezőben virágszál módjára.

Kijelölendő szövegrész	Művelet
Szó	A kijelölendő szón duplán kattintunk.
Sor	A kijelölendő sor előtt, a kijelölősávra mozgatjuk az egeret, és egyszer kattintunk. Több sort is kijelölhetünk, ha a kijelölősávon úgy húzzuk végig az egeret, hogy a bal gombját nyomva tartjuk.
Bekezdés	A kijelölendő bekezdés előtt, a kijelölősávon duplán kattintunk.
Dokumentum	A kijelölősávon egymás után háromszor kattintunk.

Szövegek másolása

Másold le a refrént minden versszak végére!

A szövegrészek másolásának lépései:

1. Kijelöljük azt a szövegrészt, amit másolni szeretnénk.
2. A kijelölt részt *Vágólapra* helyezzük a *Szerkesztés* menü *Másolás* parancsával vagy az eszköztár gombjával.
3. A kurzort abba a pozícióba visszük, ahová be akarjuk illeszteni a szöveget.
4. A *Vágólapon* lévő szöveget beillesztjük a *Szerkesztés* menü *Beillesztés* parancsával vagy az eszköztár gombjával.

A jó lovas katonának de jól vagyon dolga,
Eszik, iszik a sátorban, semmire sincs gondja.
Hej, élet, be gyöngy élet, ennél szebb sem lehet
Csak az jöjjön katonának, aki ilyet szeret.

Paripáját megforgatja, elmegyén dolgára,
Csillog-villog a mezőben virágszál módjára.

A jó lovas katonának de jól vagyon dolga,
Eszik, iszik a sátorban, semmire sincs gondja.
Hej, élet, be gyöngy élet, ennél szebb sem lehet
Csak az jöjjön katonának, aki ilyet szeret.

Paripáját megforgatja, elmegyén dolgára,
Csillog-villog a mezőben virágszál módjára.
|

Ezzel a módszerrel nem csak egy dokumentumon belül, hanem különböző dokumentumok között is tudunk szövegrészeket másolni.

Szöveg mentése másként

Mentsd el a begépelt szöveget az *info6\szövegek* mappába *A jó lovas katonának* - teljes néven!

A *Fájl* menü *Mentés másként...* parancsát választva lehetőségünk van arra, hogy megmaradjon az eredeti és a módosított dokumentum is. A parancs kiválasztása után meg tudjuk változtatni az elmentett dokumentum helyét, nevét vagy akár mindkettőt.

Szöveg javítása

Nyisd meg az *info6\szövegek* mappában lévő, *hulladékkezelés* nevű állományt! Javítsd ki a szövegben található helyesírási és szövegszerkesztési hibákat!

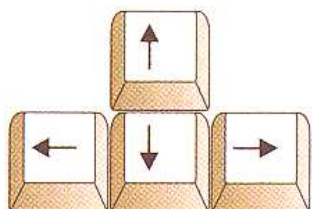
A szöveg gépelésekor a program általában ellenőrzi az általunk írt szöveget. A hibásnak vélt szövegrészt piros vagy zöld színű, hullámos vonallal aláhúzza. Ez nagymértékben segít a hibák megtalálásában. Előfordulhat azonban az is, hogy nem minden hibás szót fog megtalálni a program. Ezért nem kerülhetjük el a szöveg átolvasását és annak értelemszerű javítását.

Ahhoz, hogy a hibákat ki tudjuk javítani, a kurzort a javítandó szövegrészhez kell mozgatni. Erre több lehetőség is van.

A *Home* billentyűvel a sor elejére, az *End* billentyűvel a sor végére léphetünk a kurzorral.

A *Page Up* és a *Page Down* billentyűkkel felfelé, illetve lefelé lapozhatunk a szövegben.

A kurzormozgató nyilakkal egy karakterrel jobbra vagy balra, illetve egy sorral feljebb vagy lejjebb léphetünk a kurzorral.

➤ Egérrel a szövegbe kattintva a kattintás helyére vihetjük a kurzort.

Egy szöveg beírásakor általában a következő hibák fordulnak elő:

- felesleges betű van a szóban;
- hiányzik egy betű a szóból;
- valamelyik betű helyett egy másik szerepel.

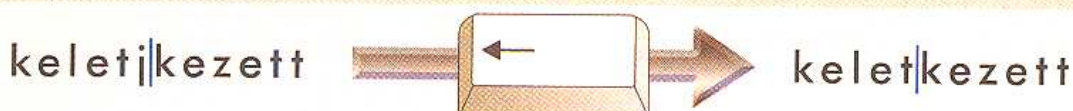

Egy karakter törlését kétféleképpen is elvégezhetjük.

A törlendő karakter elé mozgatjuk a kurzort, majd megnyomjuk a *Delete* billentyűt.

A törlendő karakter mögé mozgatjuk a kurzort, majd megnyomjuk a *Backspace* billentyűt.

Egy karakter beszúrásához először a hiányzó karakter helyére mozgatjuk a kurzort, majd begépeljük azt. Betűcsere esetén a javítás egyik módja az, hogy a hibás betűt letöröljük, majd beírjuk a helyeset.

KÉRDÉSEK, FELADATOK

1. Mi történik abban az esetben, ha kijelölünk egy szövegrészt a dokumentumban, majd megnyomjuk a szököz billentyűt?
2. Hogyan lehet a letörölt szövegrészt a legegyszerűbben visszahozni az előző feladatban?
3. Hogyan lehet a kijelölősávon több bekezdést egyszerre kijelölni? Próbáld ki, és fogalmazd meg a választ!
4. Keresd meg a programban, hogy melyik menüpontra lehet a teljes dokumentumot kijelölni!
5. Mi a különbség a köznapi értelemben vett másolás és a Szerkesztés menü Másolás parancsa között?
6. Nyisd meg az *info6\szövegek* mappában az *Armstrong* nevű állományt! Javítsd ki a szövegben található helyesírási és szövegszerkesztési hibákat, majd mentsd el a kijavított szöveget az *info6\megoldások* mappába! Az alábbi minta segít a feladat megoldásában.

Ember a Holdon

Elsőként Neil Armstrong szállt le a Holdra társával, Edwin Aldrinnal együtt 1969. július 21-én. A küldetés sikerrel járt, az izgatott pillanatokat a Föld lakosságának egyötöde látta a televízió képernyőjén keresztül. Neil Armstrong mondata, melyet a Holdon megtett első lépés után mondott, mára szállóigévé vált: „Kis lépés egy embernek, de hatalmas ugrás az emberiségnek.”

Betűformázás

Milyen betűformázási műveleteket ismersz? Mit jelentenek ezek?

A szöveg tartalmi részének kialakítása után foglalkozhatunk azzal, hogy hogyan jelenjen meg a dokumentum.

A formázási műveleteket az alapján csoportosítjuk, hogy a szövegnek mi az a legkisebb egysége, amelyen az adott művelet elvégezhető. Így megkülönböztetünk betű-, bekezdés- és oldalformázásokat.

Nyisd meg az *info6\szövegek* mappában a *vetelkedő* nevű állományt! Hasonlítsd össze az alábbi mintával, majd végezd el a hiányzó formázásokat! Az elkészített dokumentumot mentsd el az *info6\megoldások* mappába *vetelkedő-betű* néven!

Beküldési határidő: november 5. 12³⁰

GONDOLKODÓ!

2. feladatsor

„Számos” betűk

A betűk helyére úgy írd *számokat*, hogy igaz legyen az egyenlőség! (Azonos betűk azonos, különböző betűk különböző számokat jelölnek.)

BAB+BABA=BBBÚ

Verscím

Ki *írta* a következő verset? Mi a vers *címe*?

„Hallja maga, János deák!

Mi van ebben?” – Hát ideák

Felel neki a kérdezett,

Költői finom ideák.

Elválasztás

Írd le *szótagolva* a kiemelt szavakat!

Mazsola – nincs édesebb fogpaszta! A kutatók háromféle, olyan természetes vegyületet is találtak a szárított szőlőszemekben, amelyek a fogkőképződés ellen hatnak. Ugyanis megölik a szuvasodást és a fogínygyulladást okozó baktériumokat, mielőtt még azok a fogon megtelepedhetnének. A magas cukortartalom ellenére sem károsítják a fogzománcot.

(A megoldásokat a *vetelkedo@iskola.hu* címre küldd!)

Gyakran használt betűformázások

A dokumentumban a *Gondolkodó!* szó karaktereinek alakja, formája különbözik a többi szövegtől, más a betűtípusa. A kijelölt szövegrész betűtípusát a *Formázás* eszköztár *Betűtípus* legördülő menüjével vagy a *Formátum* menü *Betűtípus...* parancsával állíthatjuk be. Mindig olyan betűtípust célszerű használni, amely tartalmazza az összes magyar ékezetes betűt.

Beküldési határidő: november 5. 1230

GONDOLKODÓ!

2. feladatsor

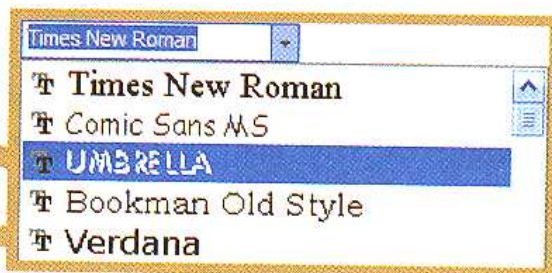
„Számos” betűk

A betűk helyére úgy írd számokat, hogy illeszkedjenek azonos, különböző betűk különböző számok helyére.

BAB+BABA=BBBÚ

Verscím

Ki írta a következő verset? Mi a vers címe?

A szövegben nem csak a betűtípusok különbözőek, hanem a betűk mérete is. A betű méretét pontokban adjuk meg (1 pont $\approx$ 0,35 mm). A kijelölt szövegrész betűméretét a *Formázás* eszköztár *Betűméret* legördülő menüjével vagy a *Formátum* menü *Betűtípus...* parancsával állíthatjuk be.

Beküldési határidő: november 5. 1230

GONDOLKODÓ!

2. feladatsor

„Számos” betűk

A betűk helyére úgy írd számokat, hogy illeszkedjenek azonos, különböző betűk különböző számok helyére.

BAB+BABA=BBBÚ

Verscím

Ki írta a következő verset? Mi a vers címe?

A betű típusán és méretén túl megváltoztathatjuk a stílusát is. A kijelölt szövegrész stílusát a *Formázás* eszköztár gombjaival vagy a *Formátum* menü *Betűtípus...* parancsával állíthatjuk be.

Beküldési határidő: november 5. 1230

GONDOLKODÓ!

2. feladatsor

„Számos” betűk

A betűk helyére úgy írd számokat, hogy illeszkedjenek azonos, különböző betűk különböző számok helyére.

BAB+BABA=BBBÚ

Verscím

Ki írta a következő verset? Mi a vers címe?

Dólt

F D

Félkövér dólt

F D

Félkövér

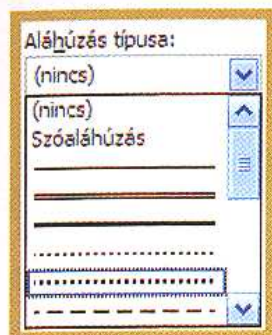
F D

Normál

F D

A kiemelésre többféle aláhúzástípust alkalmazhatunk. A szimpla aláhúzást bekapcsolhatjuk a *Formázás* eszköztáron, a többi típust a *Formátum* menü *Betűtípus...* parancsával állíthatjuk be.

Elválasztás

Írd le *szótagolva* a kiemelt szavakat!
Mazsola – nincs édesebb fogpaszta! A kiemelt szavak is találtak a szárított szőlőszemekben, amelyek megőlik a szuvasodást és a fogínygyulladás fogon megtelepedhetnek. A magas cukor fogzománcot.

szimpla

A dokumentumban a karakterek színe is megváltoztatható a *Formázás* eszköztár *Betűszín* legördülő menüjével vagy a *Formátum* menü *Betűtípus...* parancsával.

Beküldési határidő: november 5. 1230

GONDOLKODÓ!

2. feladatsor

„Számos” betűk

A betűk helyére úgy írd számokat, hogy azonos, különböző betűk különböző számok.
BAB+BABA=BBBÚ

A tartalom kiemelésére gyakran használunk különböző betűformázásokat. A formázandó szövegrész kijelölése után a betűtípus, betűméret, félkövér, dőlt, aláhúzás és betűszín tulajdonságok megváltoztatásával ki tudunk emelni szavakat, kifejezéseket a szövegből.

Ritkán használt betűformázások

A különleges betűformázásokat a *Formátum* menü *Betűtípus...* parancsára megjelenő ablakban állíthatjuk be.

Beküldési határidő: november 5. 12³⁰

GONDOLKODÓ!

2. feladatsor

„Számos” betűk

A betűk helyére úgy írd számokat, hogy azonos, különböző betűk különböző számok.
BAB+BABA=BBBÚ

Különlegességek

☐ Áthúzott	☐ Árnycsillag	☐ Kiskapitális
☐ Kétszer áthúzott	☐ Körvonalas	☐ Nagybetűs
☒ Felső index	☐ Domború	☐ Rejtett
☐ Alsó index	☐ Véssett	

A betűközt a *Formátum* menü *Betűtípus...* parancsára megjelenő ablak *Térköz és pozíció* lapján változtathatjuk meg. Ezáltal a szavakban lévő karakterek távolságát tudjuk megváltoztatni, távolabb vagy közelebb kerülhetnek egymáshoz.

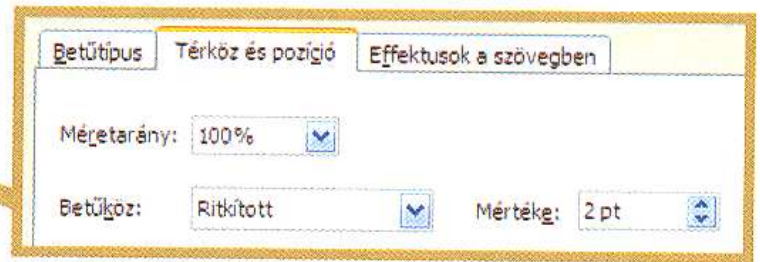
Beküldési határidő: november 5. 12³⁰

GONDOLKODÓ!

2. feladatsor

„Számos” betűk

A betűk helyére úgy írd számokat, hogy igaz legyen azonos, különböző betűk különböző szárai.
BAB+BABA=BBBÚ

KÉRDÉSEK, FELADATOK

1. Hogyan lehet olyan betűméretre formázni egy betűt, amely nincs a listában? Hogyan lehet például 15 pontos betűméretet beállítani? Próbáld ki, és fogalmazd meg a választ!
2. Mi a hatása a kiskapitális formázásnak? Próbáld ki, és fogalmazd meg a választ!
3. Gépeld be az alábbi szöveget, és formázd meg a minta alapján! A dokumentum:
  - Book Antiqua és Monotype Corsiva típusú,
  - 12 és 17 pontos,
  - barna és narancsszínű betűket tartalmaz.Ha nincsenek ilyen betűtípusok a gépeden, akkor ehhez hasonlókat használj!
Az elkészített dokumentumot mentsd el az *info6\megoldások* mappába *Hősök tere* néven!

Hősök tere

A **Hősök tere** Budapest egyik legismertebb tere. A hatalmas tér három fő eleme a **Múcsarnok**, a **Szépművészeti Múzeum** és a **Millenniumi emlékmű**. Az emlékmű 85 méter széles, 25 m mély, 13 m magas, a két szárny közötti távolság 20 méter. Az oszlopok között a bal és a jobb szárnyon a magyar történelem 7-7 neves személyiségének – I. (Szent) István, I. (Szent) László, Könyves Kálmán, II. András, IV. Béla, Károly Róbert, I. (Nagy) Lajos, Hunyadi János, Hunyadi Mátyás, Bocskai István, Bethlen Gábor, Thököly Imre, II. Rákóczi Ferenc és Kossuth Lajos – bronzszobra áll.

Bekezdésformázás

Mi az oka annak, hogy egy hosszabb szöveg általában több bekezdésből áll?

Nyisd meg az *info6\megoldások* mappában található *vetelkedő-betű* állományt! Milyen hasonlóságokat és különbségeket veszel észre az egyes bekezdések tulajdonságai között? Végezd el a mintán látható formázásokat, majd mentsd el az elkészített dokumentumot *vetelkedő-bekezdés* néven!

Beküldési határidő: november 5. 12³⁰

GONDOLKODÓ!

2. feladatsor

„Számos” betűk

A betűk helyére úgy írd *számokat*, hogy igaz legyen az egyenlőség! (Azonos betűk azonos, különböző betűk különböző számokat jelölnek.)

BAB+BABA=BBBÚ

Verscím

Ki *írta* a következő verset? Mi a *vers* címe?

„Hallja maga, János deák!
Mi van ebben?” – Hát ideák
Felel neki a kérdezett,
Költői finom ideák.

Elválasztás

Írd le *szótagolva* a kiemelt szavakat!

Mazsola – nincs édesebb fogpaszta! A kutatók háromféle, olyan természetes vegyületet is találtak a szárított szőlőszemekben, amelyek a fogkőképződés ellen hatnak. Ugyanis megölik a szuvasodást és a fogínygyulladást okozó baktériumokat, mielőtt még azok a fogon megtelepedhetnének. A magas cukortartalom ellenére sem károsítják a fogzománcot.

(A megoldásokat a *vetelkedo@iskola.hu* címre küldd!)

Igazítás

A bekezdések egyik tulajdonsága az, hogy milyen a bekezdés igazítása. Az első és az utolsó bekezdés sorai a jobb margón végződnek, ezek jobbra igazított bekezdések. A *Gondolkodó!* és a 2. feladatsor bekezdések a lap közepén helyezkednek el, ezek középre igazított bekezdések. Az 1. és 3. feladat leírása egy-egy olyan bekezdés, melynél a szöveg a bal és jobb oldali margóhoz van igazítva, és a bekezdés sorai egymás alatt kezdődnek és végződnek. Ezek igazítását sorkizártnak nevezzük.

A bekezdésformázási műveletek hatásköre egy vagy több bekezdés. Ha egy műveletet csak egy bekezdésen akarunk végrehajtani, akkor elég, ha a kurzort az adott bekezdésre mozgatjuk. Ha több bekezdést is ugyanúgy akarunk megformázni, akkor ki kell jelölnünk azokat.

A bekezdés igazítását a *Formázás* eszköztár gombjaival vagy a *Formátum* menü *Bekezdés...* parancsával állíthatjuk be.

Egy bekezdés igazítása lehet balra, középre, jobbra zárt vagy sorkizárt.

Beküldési határidő: november 5. 12³⁰

GONDOLKODÓ!
2. feladatsor

„Számos” betűk
A betűk helyére úgy írd számokat, hogy igaz legyen az egyenlőség! (Azonos betűk azonos, különböző betűk különböző számokat jelölnek.)
BAB+BABA=BBBÚ

Verscím
Ki írta a következő verset? Mi a vers címe?
„Hallja maga, János deák!
Mi van ebben?” – Hát ideák!
Felel neki a kérdezett,
Költői finom ideák.

Elválasztás
Írd le szótagolva a kiemelt szavakat!
Mazsola – nincs edesebb fogpaszta! A kutatók háromféle, olyan természetes vegyületet is találtak a szárított szőlőszemekben, amelyek a fogkőképződés ellen hatnak. Ugyanis megölik a szuvasodást és a fogínygyulladást okozó baktériumokat, mielőtt még azok a fagon megtelepedhetnének. A magas cukortartalom ellenére sem károsítják a fogzománcot.
(A megoldásokat a vetelkedo@iskola.hu címre küldd!)

középre zárt

balra zárt

sorkizárt

jobbra zárt

Behúzás

A feladatok leírásait tartalmazó bekezdések sorai nem a bal margónál kezdődnek és nem a jobb margónál végződnek. Ezt a bekezdések behúzásának módosításával érhetjük el.

Ha a bekezdés bal oldala nem illeszkedik a bal margóhoz, akkor bal oldali behúzásról, ha a jobb oldala nem illeszkedik a jobb margóhoz, akkor jobb oldali behúzásról beszélünk.

A behúzásokat a vonalzón vagy a *Formátum* menü *Bekezdés...* parancsával állíthatjuk be.

Beküldési határidő: november 5. 12³⁰

GONDOLKODÓ!
2. feladatsor

„Számos” betűk
A betűk helyére úgy írd számokat, hogy igaz legyen az egyenlőség! (Azonos betűk azonos, különböző betűk különböző számokat jelölnek.)
BAB+BABA=BBBÚ

Verscím
Ki írta a következő verset? Mi a vers címe?
„Hallja maga, János deák!
Mi van ebben?” – Hát ideák
Felel neki a kérdezett,
Költői finom ideák.

Elválasztás
Írd le szótagolva a kiemelt szavakat!
Mazsola – nincs édesebb fogpaszta! A kutatók háromféle, olyan természetes vegyületet is találtak a szárított szőlőszemekben, amelyek a fogkőképződés ellen hatnak. Ugyanis megőlik a szuvasodást és a fogínygyulladást okozó baktériumokat, mielőtt még azok a fogon meglepedhetnek. A magas cukortartalom ellenére sem károsítják a fogzománcot.
(A megoldásokat a vetelkedo@iskola.hu címre küldd!)

NINCS BEHÚZÁS

BAL ÉS JOBB OLDALI BEHÚZÁS

Térköz

A bekezdések egymástól különböző távolságokra helyezkednek el. Ezt úgy tudjuk elérni, hogy a bekezdések közötti távolságot (a bekezdés előtt, illetve a bekezdés után) megváltoztatjuk a *Formátum* menü *Bekezdés...* parancsával. A távolságot pontokkal adjuk meg.

TÉRKÖZ

Előtte: 24 pt

Utána: 3 pt

TÉRKÖZ

Előtte: 12 pt

Utána: 6 pt

Beküldési határidő: november 5. 12³⁰

GONDOLKODÓ!
2. feladatsor

„Számos” betűk
A betűk helyére úgy írd számokat, hogy igaz legyen az egyenlőség! (Azonos betűk azonos, különböző betűk különböző számokat jelölnek.)
BAB+BABA=BBBÚ

Verscím
Ki írta a következő verset? Mi a vers címe?
„Hallja maga, János deák!
Mi van ebben?” – Hát ideák
Felel neki a kérdezett,
Költői finom ideák.

Elválasztás
Írd le szótagolva a kiemelt szavakat!
Mazsola – nincs édesebb fogpaszta! A kutatók háromféle, olyan természetes vegyületet is találtak a szárított szőlőszemekben, amelyek a fogkőképződés ellen hatnak. Ugyanis megőlik a szuvasodást és a fogínygyulladást okozó baktériumokat, mielőtt még azok a fogon meglepedhetnek. A magas cukortartalom ellenére sem károsítják a fogzománcot.
(A megoldásokat a vetelkedo@iskola.hu címre küldd!)

1. Mikor alkalmazunk középre, jobbra igazított és sorkizárt formázást?
2. Mit értünk térköz alatt betűk és bekezdések esetén?
3. Mi történik, ha a térközöknél a sorközt állítjuk? Próbáld ki, és fogalmazd meg a választ!
4. Nézz utána, hogy mit jelentenek a következő fogalmak:
a) első sor behúzása;   b) függő behúzás!
5. Gépeld be az alábbi szöveget, és formázd meg a minta alapján! A dokumentum adatai:
  - Garamond és Bangkok típusú, 12 és 13 pontos, fekete, barna és zöld színű betűk;
  - bal és jobb oldali behúzás 1 cm;
  - 6 és 12 pontos térközök.Ha nincsenek ilyen betűtípusok a gépeden, akkor ehhez hasonlókat használj! Az elkészített dokumentumot mentsd el az *info6\megoldások* mappába *A rossz tanuló felel* néven!

Karinthy Frigyes

A ROSSZ TANULÓ FELEL

(részlet)

Közben szép lassan ír - még mindig nem írta le. Hozzá nem értő ember, aki ezt a jelenetet figyeli, azt hiszi, valami jó tanuló felel. De a szakértő tudja már, mit jelent az, mikor valaki ilyen határtalan gonddal rajzolja a kettős farkincáját. Halálos csend körös-körül. A tanár nem mozdul. Most beszélni kell.

- *A másodfokú egyenlet...* - kezdi értelmesen és összehúzott szemmel, és mélységes figyelemmel nézi a táblát.

- *A másodfokú egyenlet...* - ismétli olyan ember modorában, aki nem azért ismétli a szót, mintha nem tudná, mit akar mondani, hanem inkább azért, mert rengeteg mondanivalója közül a leghelyesebbet, a legfrappánsabbat, a legtökéletesebbet válogatja és mérlegeli.

De a tanár, ó, a tanár már tudja, mit jelent ez.

- *Készült?* - mondja keményen és szárazon.

- *Tanár úr kérem, én készültem.*

Ezt bezzeg villámgyorsan mondja: véres dac, lázadó kétségbeesés remeg a hangjában. Tanár (széles gesztussal):

- *Hát akkor halljuk.*

A rossz tanuló nagy lélegzetet vesz.

Képek a dokumentumban

Készítettél már fotókat digitális fényképezőgéppel vagy telefonnal? Át tudtad tölteni ezeket az állományokat a számítógépre? Szkenneltél már képeket, fotókat?

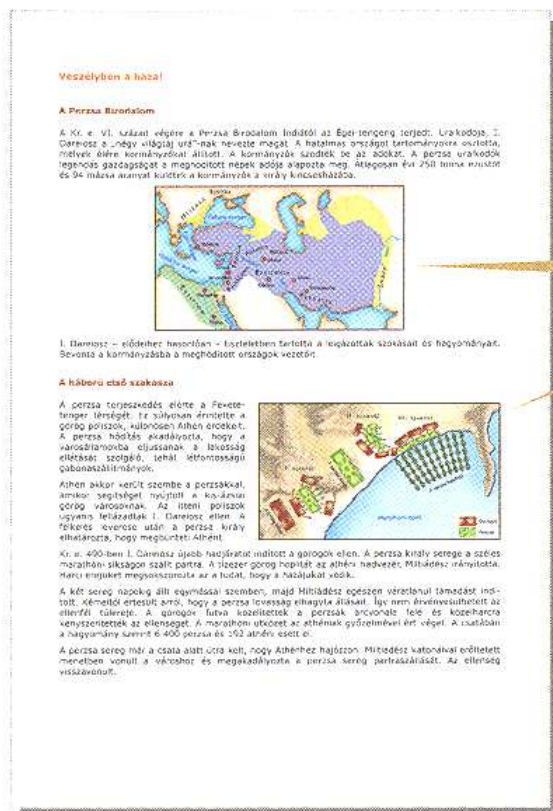
A dokumentumokat színesebbé, érdekesebbé tehetjük, ha azokat képekkel illusztráljuk. Képet több forrásból is illeszthetünk a szövegbe. Használhatjuk egyrészt a háttértárolókon található fotókat vagy képeket, másrészt a *ClipArt* gyűjteményben található képeket.

Nyisd meg az *info6\szövegek* mappában a *perzsák* nevű állományt! Szúrd be a megfelelő helyekre az *info6\képek* mappában található képeket, és helyezd el azokat a mintán látható elrendezésben! Az elkészített dokumentumot mentsd el az *info6\megoldások* mappába *perzsák-kép* néven!

A háttértárolón található képek beszúrásához a *Beszúrás* menü *Kép almenüjének Fájlból...* parancsát vagy a *Rajzolás* eszköztár gombját használjuk. A szövegben a képet az állomány helyének és nevének kiválasztásával tudjuk elhelyezni.

A beillesztett kép a kurzor helyére kerül. Ha azt szeretnénk, hogy a kép mellett ne csak egysornyi szöveg jelenjen meg, akkor a kép elrendezését kell megváltoztatnunk. A képre duplán kattintva megjelenik egy ablak, melyben megváltoztathatjuk a kép tulajdonságait.

Ha egy szöveg elrendezését az alapértelmezettől (A szöveggel egy sorba) eltérőre módosítjuk, akkor lehetőségünk van arra, hogy húzással a megfelelő helyre illesszük azt.

A kép elrendezésének beállítását a Kép eszköztár gombjával is elvégezhetjük. A Kép eszköztár a kép kijelölésével automatikusan láthatóvá válik. Ha mégsem lenne látható, akkor megjeleníthetjük a helyi menüt a képen, és kiválaszthatjuk a *Látszik a Kép eszköztár* parancsot.

Készítsd el az alábbi dokumentumot a minta és az adatok alapján:

- 11 pontos, Comic Sans betűk;
- 6 pontos térköz;
- 1,6 cm magas ClipArt kép!

Az elkészített dokumentumot mentsd el az *info6\megoldások* mappába *busz* néven!

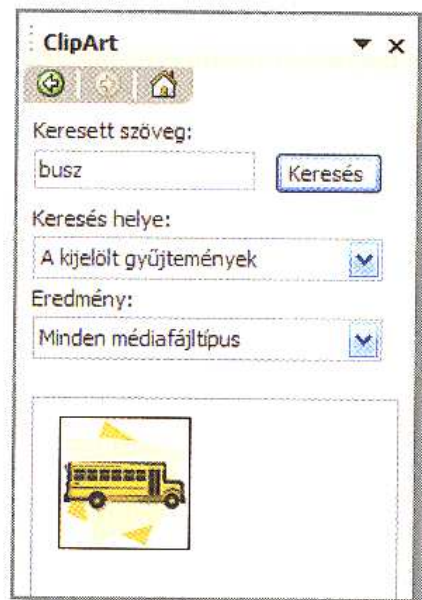
Iskolabusz Kft.

4032 Debrecen, Tulipán utca 124.

www.iskolabusz.com

A szöveg beírása és formázása után a kép beszúrásával foglalkozunk. ClipArt kép beszúrásához a Beszúrás menü Kép almenüjének ClipArt... parancsát vagy a Rajzolás eszköztár gombját használjuk.

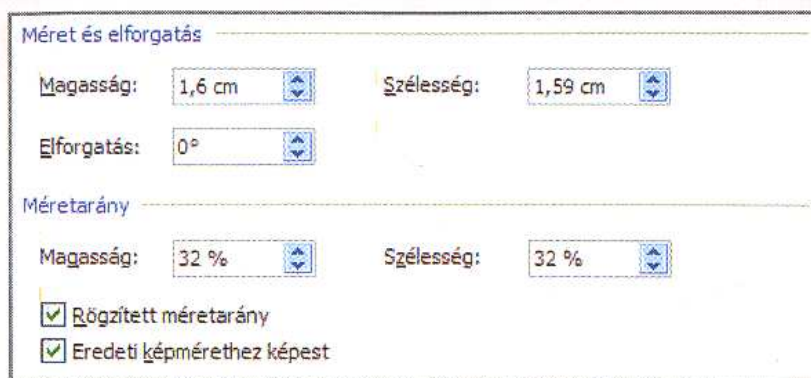
A jobb oldalon megjelenő ClipArt munkaablakban lévő Keresett szöveg mezőbe beírunk egy olyan szót vagy kifejezést, amely a keresett képre jellemző. Példánkban a busz szó hatására gyorsan megtaláljuk a keresett képet. Az eredménylistában megjelenő képet úgy tudjuk beszúrni a dokumentumba, ha egyszer rákattintunk a megfelelő képre.

A beszúrt kép elrendezésének és helyének megváltoztatása után a kép méretét kell módosítanunk. Ezt úgy tudjuk elérni, hogy először a képre kattintva kijelöljük azt. A kijelölt állapotot a kép szélén megjelenő 8 db méretezőpont jelzi. Ha ezek valamelyikét elmozdítjuk, akkor tetszőlegesen változtathatjuk a kép méretét.

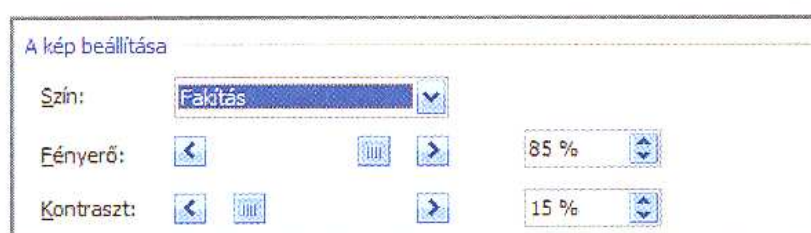
A képméret pontos értékét a kép tulajdonságait módosító ablak Méret lapján tudjuk megadni. Ezt az ablakot úgy tudjuk láthatóvá tenni, hogy a kép felett megjelenített helyi menüből kiválasztjuk a **Kép formázása...** parancsot.

Nyisd meg az *info6\szövegek* mappában a *meghívó* nevű állományt! Szúrd be a mintán látható, *ClipArtban* található képet! Változtasd meg a kép méretét és elrendezését, majd halványítsd el a képet! Az elkészített dokumentumot mentsd el az *info6\megoldások* mappába *meghívó-kép* néven!

A kép elrendezését úgy is megváltoztathatjuk, hogy a képet a szöveg mögé helyezzük. Ebben az esetben a kép felett lévő szöveg akkor lesz jól olvasható, ha a képet elhalványítjuk. Ezt a kép tulajdonságait módosító ablakban a színének vagy a fényerő és a kontraszt változtatásával tudjuk végrehajtani. Ezek a műveletek a Kép eszköztár gombjaival is elvégezhetők.

KÉRDÉSEK, FELADATOK

1. Hogyan lehet elforgatni egy képet az egérrel, illetve a kép tulajdonságait módosító ablakban? Próbáld ki, és fogalmazd meg a választ!
2. Nézz utána, hogy a kép tulajdonságait módosító ablakban (a lap tetején lévő ábra) mit jelent a **Rögzített méretarány** kapcsoló! Mikor érdemes be-, illetve kikapcsolni ezt a lehetőséget?

Ellenőrző kérdések, feladatok

1. Sorold fel a szöveg egységeit!
2. Mit nevezünk szövegtükörnek, illetve margónak?
3. Milyen margókat különböztetünk meg?
4. Sorold fel a dokumentumkészítés lépéseit!
5. Milyen alapvető műveleteket tudnak elvégezni a szövegszerkesztő programok?
6. Mi a szerepe a következő gomboknak: *Shift*, *Caps Lock*, *Alt Gr*, *Enter*?
7. Mi a szerepe a gombnak?
8. Mit nevezünk billentyű-kombinációnak?
9. Milyen szabályokat kell betartani a szöveg gépelésénél?
10. Hogyan kell a szöveget megnyitni, menteni?
11. Milyen helyesírási, illetve szövegszerkesztési hibákat ismersz fel a következő szövegben? Sorold fel a hibák okait!

Egy dunántúli településen, öskün találunk egy olyan műemléket, amely Magyarországon egyedülállóként, szinte teljesen eredeti állapotában maradt fenn. A kopárdombtetőn, mint ha egy óriási gomba nőtt volna ki. Egy rómi őrtoronyra épült körtemplom ez. ¶
A XI. Századból származó körtemplomocska, az úgynevezett kerek kápolna érdekessége a félgömbös, gerezdes zsindejtető, a tölcséridomú, lőrés szerű ablakok és az hogy az országban összesen három körtemplom létezik. ¶

12. Gépeld be az alábbi szöveget, majd mentsd el az *info6\megoldások* mappába *kötélhúzóverseny* néven! A szöveg értelmezése után oldd meg a feladatot mindkét részét!

Az iskolai kötélhúzóversenyen az egyik csapatnak 4 forduló után 2 pontja van (győzelem: 1 pont, döntetlen: 0,5 pont, vereség: 0 pont). Hányféleképpen érhetette el a csapat ezt az eredményt, ha a játszmák sorrendjét

- a) figyelmen kívül hagyjuk;
- b) figyelembe vesszük?

13. Alakítsd az alábbi szöveget párbeszédé! Gépeld le az általad alkotott párbeszédet, majd mentsd el az *info6\megoldások* mappába *párbeszéd* néven!

Robi a cukrászdában finom, friss süteményt szeretne vásárolni. Az eladó segít a választásban. Robi elköszön, és elégedetten távozik.

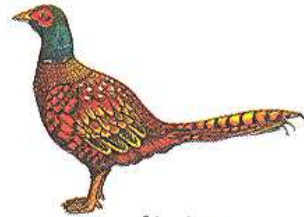
14. Hogyan lehet kijelölni szöveget billentyűzettel, illetve egérrel?
15. Hogyan lehet egy szövegrészt lemásolni?
16. Sorold fel a szövegrészek másolásának lépéseit abban az esetben, amikor az egyik dokumentumból egy másik dokumentumba másolunk!
17. Milyen lehetőségek vannak a szöveg javítására?
18. Nyisd meg, és olvasd el figyelmesen az *info6\szövegek* mappában lévő, *madarak* nevű dokumentumot! Helyezd el a pontok helyére annak a madárnak a nevét, amelyre a kép és a szöveg alapján ráismersz! Az elkészített dokumentumot mentsd el az *info6\megoldások* mappába!

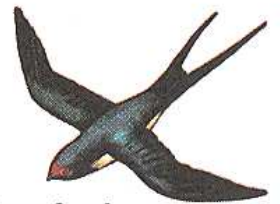
nádirígó

fűj

fácán

füstifecske

veréb

kékcinke

vetési varjú

jégmadár

19. Mit nevezünk szövegformázásnak? Milyen csoportjai vannak a formázásoknak? Mi szerint különböztetjük meg azokat?
20. Sorolj fel legalább öt betűformázási műveletet! Hogyan lehet ezeket elvégezni az általad használt szövegszerkesztő programmal?
21. Gépeld be az alábbi szöveget, és formázd meg a minta alapján! A dokumentum:
  - Bookman Old Style és Brush Script MT típusú,
  - 12 és 18 pontos,
  - fekete, sötétkék és pávakék színű betűket tartalmaz.
 Az elkészített dokumentumot mentsd el az *info6\megoldások* mappába **Munkácsy** néven!

Krisztus-trilógia

Debrecen központjában található a **Déri Múzeum**. Egyik leghíresebb részében, a **Munkácsy Teremben** látható **Munkácsy Mihály** világhírű Krisztus-trilógiájának két darabja, a *Golgota (1884)* és az *Ecce Homo! (1896)*. A trilógia harmadik darabját, a *Krisztus Pilátus előtt (1881)* című festményt Kanadába szállították.

22. Nyisd meg, és olvasd el figyelmesen az *info6\szövegek* mappában a *királyok* nevű dokumentumot! Félkövér betűvel formázd meg a királyok neveit, dőlt betűvel pedig az évszámokat! Az elkészült dokumentumot mentsd el az *info6\megoldások* mappába!

23. Sorolj fel három bekezdésformázási műveletet! Hogyan lehet ezeket elvégezni az általad használt szövegszerkesztő programban?

24. Gépeld be az alábbi szöveget, és formázd meg a minta alapján! A dokumentum adatai:

- Tahoma, Symbol és Brush Script MT típusú, 10 és 11 pontos, fekete és narancsszínű betűk;
- bal oldali behúzás 0,5 cm;
- 3, 6 és 12 pontos térközök.

A görög betűket a Symbol betűtípussal tudod megjeleníteni. Ha nincsenek ilyen betűtípusok a gépeden, akkor ehhez hasonlókat használj!

Az elkészített dokumentumot mentsd el az *info6\megoldások* mappába *háromszögek szögei* néven!

Háromszögek szögei

Háromszög

A háromszög oldalait kisbetűkkel (a, b, c), a háromszög szögeit görög betűkkel (α, β, γ) jelöljük. A háromszög belső szögeinek összege 180° , azaz $\alpha + \beta + \gamma = 180^\circ$.

Egyenlő oldalú háromszög

Az egyenlő oldalú háromszögnek a szögei is egyenlők. Minden szöge 60° -os.

Egyenlő szárú háromszög

Az egyenlő szárú háromszögben az alapon fekvő két szög egyenlő ($\beta = \gamma$). A harmadik szöget kiszámíthatjuk az $\alpha = 180^\circ - 2\beta$ képlet alapján.

Készítette: *Kiss Péter*

25. Hogyan szúrunk be háttértárolón elhelyezett képet a dokumentumba?

26. Mi a *ClipArt*? Mire és hogyan használjuk?

27. Nyisd meg, és olvasd el figyelmesen az *info6\szövegek* mappában lévő, *építészeti stílusok* nevű dokumentumot! Helyezd el az *info6\képek* mappában található képek közül azokat, amelyek a megfelelő bekezdésekhez tartoznak! Úgy méretezd át a képeket, hogy azok mérete igazodjon a bekezdések méretéhez! A páratlan számú bekezdésekbe jobb oldalra, a páros számú bekezdésekbe bal oldalra helyezd a képeket! Az elkészített dokumentumot mentsd el az *info6\megoldások* mappába!

Ellenőrizd tudásod!

1. Készítsd el az alábbi plakátot!
  - a) Gépeld be a szöveget!
  - b) Végezd el a formázásokat a minta és az alábbi adatok alapján:
    - Pompeia és Arial típusú, 12 és 16 pontos betűk;
    - a térközöket úgy állítsd be, hogy a szöveg egyenletesen töltsse ki a lapot!
  - c) A vízjelszerűen elhelyezett képet a *ClipArtban* keresd! Ha nincs a mintán lévő kép a gépeden, akkor egy ehhez hasonlót használj!
  - d) Az időpontok képeit az *info6\képek* mappában találod.
  - e) Az elkészített dokumentumot mentsd el az *info6\megoldások* mappába *sportnap* néven!

ISKOLAI SPORTNAP

Időpont: 2010. április 2.

Hely: Az iskola tornaterme és sportpályái

Program:

- egyéni és páros pingpongbajnokság
- osztályok kötélhúzóversenye
- kislabdahajító verseny
- tanár-diák focimeccs

Jelentkezés: Kovács Lajos tanár bácsinál

Nevezési határidő: 2010. március 20.

Akik nem kapcsolódnak be a versenyekbe, jöjjenek szurkolni! Szurkolni mindenféle sport-szerű eszközzel – „síppal, dobbal” – lehet!

A sportnap szervezői

Szöveg módosítása

Sorold fel a szöveg írásánál betartandó helyesírási és szövegszerkesztési szabályokat! Hogyan lehet a helyesírási és szövegszerkesztési hibákat a billentyűzet segítségével kijavítani?

Helyesírás ellenőrzés

Nyisd meg az *info8\szövegek* mappában lévő, *vártúra* nevű állományt! Mit veszel észre a szövegben? Javítsd ki a helyesírási és szövegszerkesztési hibákat! A módosított dokumentumot mentsd el az *info8\megoldások* mappába!

A szövegszerkesztő program a hibásnak vélt szavakat hullámos vonallal aláhúzza. A helyesírási hibákat pirossal, míg a szerkesztési hibákat zölddel jelöli. Ezeket kijavíthatjuk mi magunk is, vagy használhatjuk a program beépített helyesírás-ellenőrzőjét. Az ellenőrzés egy szótár segítségével történik, amely tartalmazza a magyar szavakat, és azok ragozott alakjait. A szövegben lévő szavakat a program összehasonlítja a szótárban lévőekkel, és amelyek szó nincs a szótárban, ott hibát jelez. Ha a hibás szóra az egér jobb gombjával rákattintunk, akkor a megjelenő helyi menüben kiválaszthatjuk a helyes szót. Ekkor a program a hibás szót a kiválasztottra javítja.

Ha a felajánlott szavak közül egyik sem az, amelyiket le szerettünk volna írni, akkor nekünk kell a hibát javítani.

Ha egy szót véletlenül kétszer írtunk be, akkor felajánlja az ismétlődő szó törlését.

Kedvesináló a zempléni vártúrához
A füzéri vár. A füzéri Várhegy kupán egy omladozó, ám rom-
ékeskedik. A pusztuló romok sokat el-
várkapolna gótikus falai. A legkorábbi
idejében is állt. A mohácsi vész után F
koronát. A vár a Perényiek után a Bált
család birtokolta. A Thököly-felkelést
1683-ban felrobbantották a falait.
A regéci vár. Mogyoróska és Regéc kö
találjuk a szabálytalan alaprajzú, kb. 1
pontos ideje nem ismert, de de az 128
Szapolyai Imrénék ajándékozta. 1652-

erdős vulkáni eredetű hegycsúcson
letű vár romjait. A vár a kelekezésének
ddjén már állt. 1464-ben Mátyás király
alád birtokában volt. I. Rákóczi Ferenc
tevelte ötéves koráig II. Rákóczi
császár tulajdonába került, akinek

A regéci vár. Mogyoróska és Regéc községek közötti erdős v
találjuk a szabálytalan alaprajzú, kb. 1200 m² alapterületű vá
pontos ideje nem ismert, de de az 1285. évi tatárjárás iddjén
Szapolyai Imrénék ajándékozta. de az 1285. évi tatárjárás iddjén
halála után özvegye, Zrínyi Ilo
Ferencet. A Rákóczi-féle szab
parancsára 1715-ben felrobban

Szövegszerkesztési hiba, ha két szó közé egynél több szóközt teszünk, vagy szóköz kerül a szó és az azt követő írásjel közé. Az ilyen, zöld hullámos vonallal jelzett hibát is kijavíthatjuk a helyesírás-ellenőrző segítségével.

a falait.
és Regéc községek közötti erdős, vulkáni eredetű hegycsúcson rajzú, kb. 1200 m² alapterületű vár romjait. A vár keletkezésének pontos ideje nem ismert, de az 1285. évi tatárjárás idején már állt. 1464-ben Mátyás király Szapolyai Imrének ajándékozta. 1652-től a Rákóczi család birtokában volt. I. Rákóczi Ferenc halála után özvegye, Zrínyi Ilona ide költözött, és itt nevelte öt éves koráig II. Rákóczi Ferencet. A Rákóczi-féle szabadságharc bukása után a császár tulajdonába került, akinek parancsára 1715-ben felrobbantották.

A jelölt helyen szóközhány vagy -felesleg van!
Javaslat: költözött..

Következő mondat

 Nyelvhelyesség...

 Keresés...

A helyesírás-ellenőrzést a helyi menüvel, az eszköztár gombjával vagy az *Eszközök* menü *Nyelvi ellenőrzés...* parancsával végezhetjük el.

Szövegrészek áthelyezése, másolása

Nyisd meg az *info8\szövegek* mappában lévő, *várismertető* nevű állományt, és cseréld meg a két vár sorrendjét! Először a füzéri, majd a regéci várról szóló leírás szerepeljen! A dokumentum végén olvasható a Boldogkő váráról szóló leírás! A módosított dokumentumot mentsd el az *info8\megoldások* mappába *Zempléni vártúra* néven!

Az áthelyezés előtt ki kell jelölnünk azt a szövegrészt, amit át akarunk helyezni. Az áthelyezést többféleképpen is elvégezhetjük.

Az egyik lehetséges módszer, amikor a kijelölt szövegrészt az egérrel megfogva elhúzzuk. A művelet közben szaggatott vonal jelzi, hogy hová kerül a szöveg, ha elengedjük az egeret.

Kedvesináló a zempléni vártúrához

A regéci vár. Mogyoróska és Regéc községek közötti erdős, vulkáni eredetű hegycsúcson találjuk a szabálytalan alaprajzú, kb. 1200 m² alapterületű vár romjait. A vár keletkezésének pontos ideje nem ismert, de az 1285. évi tatárjárás idején már állt. 1464-ben Mátyás király Szapolyai Imrének ajándékozta. 1652-től a Rákóczi család birtokában volt. I. Rákóczi Ferenc halála után özvegye, Zrínyi Ilona ide költözött, és itt nevelte öt éves koráig II. Rákóczi Ferencet. A Rákóczi-féle szabadságharc bukása után a császár tulajdonába került, akinek parancsára 1715-ben felrobbantották.

A füzéri vár. A füzéri Várhegy kúpján egy omladozó, ám romjaiban is csodálatos vár ékeskedik. A pusztuló romok sokat elárulnak a füzéri vár egykori szépségéről. Ma is állnak a várkapolna gótikus falai. A legkorábbi Árpád-kori váraink egyike, már II. Endre király idejében is állt. A mohácsi vész után Perényi Péter itt rejtgette hosszú évekig a királyi koronát. A vár a Perényiek után a Báthoryaké, majd a Nádasdyaké lett, később a Thököly család birtokolta. A Thököly-felkelést követően Lipót császár utasítására a császári csapatok 1683-ban felrobbantották a falait.

Boldogkő vára. Boldogkővár-alja község felett emelkedő, ovális alakú andezittufa hegy tetején áll az impozáns vár. Alapjai az Árpád-korból valók. Első okleveles említése a XIII. századból maradt ránk, mikor IV. László a várat királyi birtokba vette. 1768-ban a Zichy-Péchi családé

Egy másik lehetőség a művelet elvégzésére, amikor a *Vágólapot* használjuk a kivágás és beillesztés parancsokkal.

Nyisd meg az *info8\szövegek* mappában lévő, *nemzeti_dal* nevű állományt, majd másold le a refrént minden versszak végére! A módosított dokumentumot mentsd el az *info8\megoldások* mappába *Nemzeti dal* néven!

Talpra magyar, hí a haza!
Itt az idő, most vagy soha!
Rabok legyünk, vagy szabadok?
Ez a kérdés, válaszokat! –

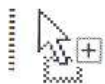
A magyarok istenére

Esküszünk,

Esküszünk, hogy rabok tovább

Nem leszünk!

Rabok voltunk mostanáig,
Kárhozottak ősapáink,
Kik szabadon éltek-haltak,
Szolgaföldben nem nyughatnak.

Először ki kell jelölnünk azt a szövegrészt, amit át akarunk másolni.

A másolást többféleképpen is elvégezhetjük.

Az egyik lehetséges módszer, amikor a *Ctrl* gomb nyomva tartása mellett az egerrel megfogva elhúzzuk a kijelölt szövegrészt. A művelet közben szaggatott vonal jelzi, hogy hová kerül a szöveg, ha elengedjük az egeret.

Egy másik lehetőség a művelet elvégzésére, amikor a *Vágólapot* használjuk a másolás és beillesztés parancsokkal.

Szövegrészek másolása, áthelyezése történhet a *Vágólap* segítségével vagy húzással.

Keresés és cseré a szövegben

Nyisd meg az *info8\szövegek* mappában lévő, *magyar történelem* nevű állományt, majd ennek felhasználásával oldd meg a következő feladatot! Tedd időrendi sorrendbe a következő eseményeket!

1. Muhi csata
2. Anonymus elkészíti munkáját a magyar honfoglalásról
3. II. András uralkodásának kezdete
4. IV. Béla uralkodásának vége
5. Aranybulla kiadása

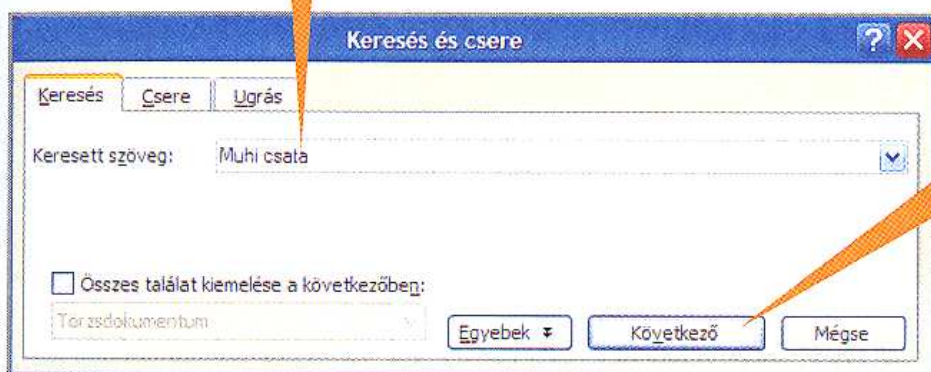

A megnyitott dokumentum meglehetősen hosszú, ezért annak végigolvasása sok időt venne igénybe. Ilyen esetekben használhatjuk a keresési műveletet. Ennek segítségével a szövegben gyorsan megtalálhatjuk egy vagy több szó előfordulási helyét.

Egy szót vagy kifejezést a szövegben a Szerkesztés menü Keresés... parancsával kereshetünk meg.

1. Ide írjuk, vagy a *Vágólap* segítségével ide másoljuk be a keresett szöveget.

2. A gomb megnyomásával az első olyan helyet mutatja a program, ahol a keresett szó vagy kifejezés megtalálható, és azt ki is jelöli. A gomb többszöri megnyomásával az összes előforduló helyet megtekinthetjük. Ha a keresett szó vagy kifejezés nem található meg a dokumentumban, akkor ezt is jelzi a program.

Nyisd meg az *info8\szövegek* mappában lévő, *vakok világa* nevű állományt, amely egy internetről letöltött szöveget tartalmaz! Az ő betű helyett ô, az ű betű helyett û karakter jelenik meg. Cseréld ki ezeket az összes helyen! A módosított dokumentumot mentsd el az *info8\megoldások* mappába *vakvilág* néven!

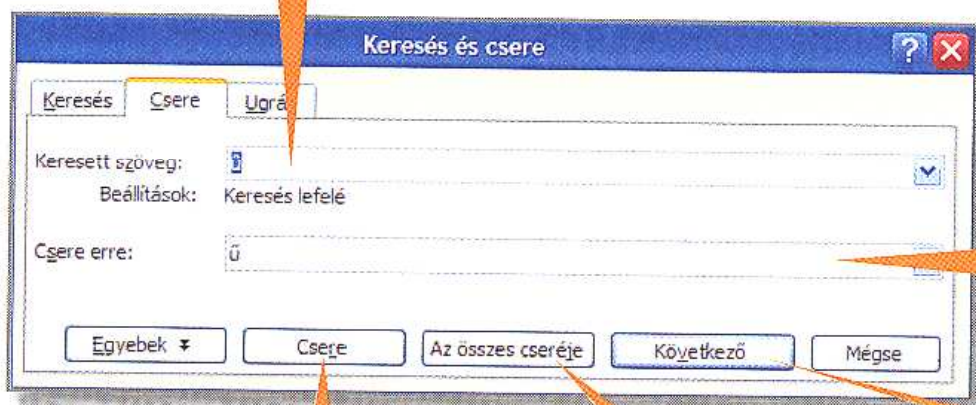
Mivel a dokumentumban sokszor előfordulnak ezek a karakterek, ezért egyenkénti kicserélésük sok időt venne igénybe. Amikor a dokumentumban egy szövegrészt egy másikra szeretnénk kicserélni, a csere műveletet használjuk.

Karakterek, szavak, kifejezések cseréjét a Szerkesztés menü Csere... parancsával végezzük el.

1. Ide írjuk, vagy a *Vágólap* segítségével ide másoljuk be a keresett szöveget.

2. Ide írjuk, vagy a *Vágólap* segítségével ide másoljuk be azt a szöveget, amire a keresett szöveget ki szeretnénk cserélni.

Egyenként dönthetünk a cseréről. Ha a megtalált szöveget nem szeretnénk kicserélni, de meg szeretnénk nézni a szöveg további részét, akkor a *Következő* gombot használjuk.

A keresett szöveg összes előfordulási helyén végrehajtjuk a cserét.

Megtekinthetjük a keresett szöveg következő előfordulási helyét.

3. Kiválasztjuk valamelyik gombot.

KÉRDÉSEK, FELADATOK

1. Rendezetek gépelési versenyt! Mindenki vegyen el a tanári asztalon lévő lapok közül egyet, melyen néhány soros szöveg van. Egyszerre hozzatok létre egy új dokumentumot, és kezdjétek el gépelni a lapon lévő szöveget! Öt perc elteltével, a tanárook jelzésére hagyjátok abba a gépelést! Válasszátok ki az *Eszközök* menü *Szavak száma...* parancsát! Ekkor leolvashatjátok, hány karaktert gépeltetek le (szóközökkel együtt). Ki volt a leggyorsabb? Állapítsd meg, hogy te milyen gyorsan tudsz gépelni (karakter/perc)! Számold össze, hány szót gépeltél le hibásan!
2. Nyisd meg az *info8\szövegek* mappában lévő, *választás* nevű állományt, majd javítsd ki a szövegben előforduló hibákat! A módosított állományt mentsd el az *info8\megoldások* mappába *melyiket választanád* néven!
3. Nyisd meg az *info8\szövegek* mappában lévő, *elefántok*, *antilopok* és *oroszlánok* nevű állományokat! Másold a három állomány tartalmát a cím kivételével egy új dokumentumba! Adj címet az így létrehozott szövegnek, és formázd meg! Az elkészített dokumentumot mentsd el az *info8\megoldások* mappába *állatvilág* néven!
4. Mikor használjuk a szövegrész másolására a húzást, és mikor a *Vágólapot*? Állításod indokold!

Formázások

Miért használjuk a szövegrmázásokat? Milyen formázásokat ismeresz? Sorold fel!

A formázási műveleteket az alapján csoportosítjuk, hogy mi a szövegnek az a legkisebb egysége, amelyen az adott művelet elvégezhető. Így megkülönböztetünk betű-, bekezdés- és oldalformázásokat.

Betűformázás

Azt a szövegrészt, amelyen betűformázást szeretnénk végrehajtani, ki kell jelölni. Ha nem jelölünk ki semmit, akkor a formázás arra a szóra vonatkozik, amelyben a kurzor áll. A betűformázási műveletek akár egyetlen karakteren is végrehajthatók.

Milyen betűformázásokat ismeresz fel az alábbi szövegen?

Felhívás!

Az iskolai DIÁKSPORT EGYESÜLET kézilabda-szakosztálya az idei tanévben is várja a mozogni vágyó, labdajátékokat kedvelő tanulókat tagjai sorába.

Fiúk és lányok egyaránt jelentkezhetnek. A fiúk edzéseit *Kiss József* tanár bácsi, a lányok edzéseit *Szabóné Nagy Katalin* tanár néni vezeti. Az edzéseken a komoly munka mellett mindig van idő játékra is. A sport, a teljesítmény szépsége mellett megérezheted azt is, milyen jó egy remek csapathoz, egy igazi közösséghez tartozni.

Az első edzés előtt megbeszélést tartunk, ahol megismerkedhetsz leendő csapattársaidal. Az összejövetel szeptember 20-án, szerdán 16³⁰-kor lesz a tornateremben. *Ne felejts el tornacipőt hozni!*

A mintát megfigyelve megállapíthatjuk, hogy a szövegben:

- kétféle betűtípus,
- kétféle betűméret,
- dőlt betűk,
- félkövér betűk,
- egyszeres és pontozott aláhúzott betűk,
- kétféle betűszín,
- felső index,
- és egy eddig nem tanult betűformázás használata ismerhető fel.

A DIÁKSPORT EGYESÜLET kiskapitális formázással hozható létre. Ez a betűformázás a kijelölt szöveg kisbetűinek alakját a nagybetűkéhez, a méretüket pedig a kisbetűkéhez teszi hasonlóvá.

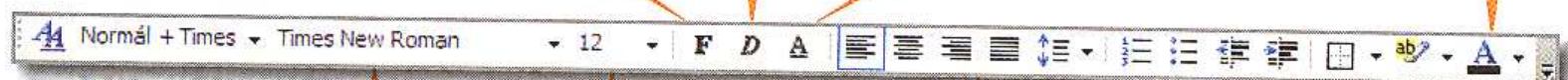
Nyisd meg az *info8\szövegek* mappában lévő, *diáksport* nevű állományt! Formázd meg a szöveget a fenti minta és az alábbi adatok figyelembevételével! A szövegben Times New Roman és Pompeia Inline betűtípust, 12-es és 14-es betűméretet kell használni. Ha valamelyik betűtípus nincs a gépeden, akkor helyette válassz egy másikat! A módosított dokumentumot mentsd el az *info8\megoldások* mappába *diáksport-betű* néven!

Félkövér

Dőlt

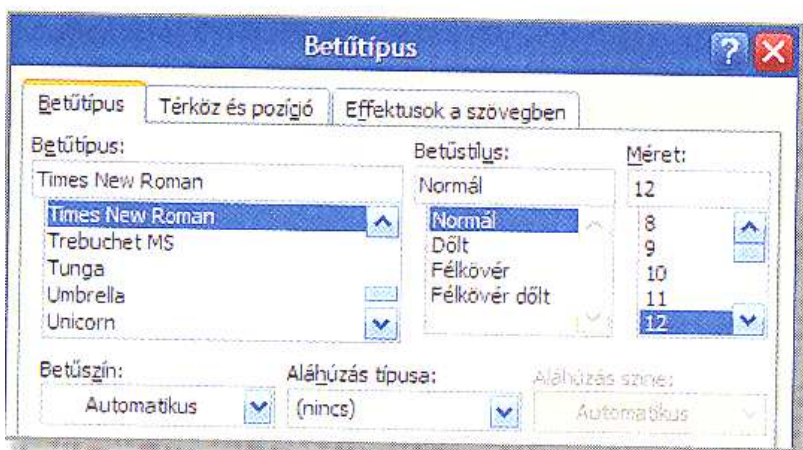
Aláhúzott

Betűszín

Betűtípus

Betűméret

A formázandó szöveget kijelölve használhatjuk az eszköztár megfelelő gombjait, vagy a *Formázás* menü *Betűtípus...* parancsát.

Bekezdésformázás

A bekezdésformázási műveletek hatásköre egy vagy több bekezdés. Ha egy műveletet csak egy bekezdésen akarunk végrehajtani, akkor elég, ha a kurzort az adott bekezdésbe mozgatjuk. Ha több bekezdést is ugyanúgy akarunk megformázni, akkor ki kell jelölnünk azokat.

Nyisd meg az *info8\megoldások* mappában lévő, *diáksport-betű* nevű állományt! Gépeld be a hiányzó bekezdést, és formázd meg az alábbi minta figyelembevételével! A módosított dokumentumot mentsd el az *info8\megoldások* mappába *diáksport-bekezdés* néven!

Felhívás!

Az iskolai DIÁKSPORT EGYESÜLET kézilabda-szakosztálya az idei tanévben is várja a mozogni vágyó, labdajátékokat kedvelő tanulókat tagjai sorába.

Fiúk és lányok egyaránt jelentkezhetnek. A fiúk edzéseit *Kiss József* tanár bácsi, a lányok edzéseit *Szabóné Nagy Katalin* tanár néni vezeti. Az edzéseken a komoly munka mellett mindig van idő játékokra is. A sport, a teljesítmény szépsége mellett megérezheted azt is, milyen jó egy remek csapathoz, egy igazi közösséghez tartozni.

Az edzések ideje: hétfő 16⁰⁰–17³⁰
                           szerda 16⁰⁰–17³⁰
                           péntek 16⁰⁰–17⁰⁰

Az első edzés előtt megbeszélést tartunk, ahol megismerkedhetsz leendő csapattársaidal. Az összejövetel szeptember 20-án, szerdán 16³⁰-kor lesz a tornateremben. *Ne felejts el tornacipőt hozni!*

Az Egyesület elnöksége

Egy bekezdést igazíthatunk balra, középre, jobbra, illetve alkalmazhatunk sorkizárt igazítást is. Ez utóbbi abban különbözik a bal oldali igazítástól, hogy a bekezdés sorai jobb oldalon is egymás alatt végződnek. Az igazításokat a *Formázás* eszköztár gombjaival vagy a *Formátum* menü *Bekezdés...* parancsával állíthatjuk be.

Felhívás!

Az iskolai DIÁKSPORT EGYESÜLET kézilabda-szakosztálya az idei tanévben is várja a mozogni vágyó, labdajátékokat kedvelő tanulókat tagjai sorába.

Fiúk és lányok egyaránt jelentkezhetnek. A fiúk edzéseit *Kiss József* tanár bácsi, a lányok edzéseit *Szabóné Nagy Katalin* tanár néni vezeti. Az edzéseken a komoly munka mellett mindig van idő játékokra is. A sport, a teljesítmény szépsége mellett megérezheted azt is, milyen jó egy remek csapathoz, egy igazi közösséghez tartozni.

Az edzések ideje: hétfő 16⁰⁰–17³⁰
                           szerda 16⁰⁰–17³⁰
                           péntek 16⁰⁰–17⁰⁰

Az első edzés előtt megbeszélést tartunk, ahol megismerkedhetsz leendő csapattársaidal. Az összejövetel szeptember 20-án, szerdán 16³⁰-kor lesz a tornateremben. *Ne felejts el tornacipőt hozni!*

Az Egyesület elnöksége

Középre zárt

Sorkizárt

Balra zárt

Jobbra zárt

Ha a bekezdés bal oldala nem illeszkedik a bal margóhoz, akkor bal oldali behúzásról beszélünk. Ha a jobb oldala nem illeszkedik a jobb margóhoz, akkor azt jobb oldali behúzásnak nevezzük. Ha a bekezdés első sora beljebb kezdődik mint a többi, akkor az első sor behúzásáról van szó. Ha a bekezdés többi sora kezdődik beljebb, akkor függő behúzásról beszélünk. A behúzásokat a vonalzón vagy a *Formátum* menü *Bekezdés...* parancsával állíthatjuk be.

Felhívás!

Az iskolai DIÁKSPORT EGYESÜLET kézilabda-szakosztálya az idei tanévben is várja a mozogni vágyó, labdajátékokat kedvelő tanulókat tagjai sorába.

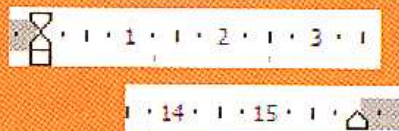
Fiúk és lányok egyaránt jelentkezhetnek. A fiúk edzéseit *Kiss József* tanár bácsi, a lányok edzéseit *Szabóné Nagy Katalin* tanár néni vezeti. Az edzéseken a komoly munka mellett mindig van idő játékra is. A sport, a teljesítmény szépsége mellett megérezheted azt is, milyen jó egy remek csapathoz, egy igazi közösséghez tartozni.

Az edzések ideje: hétfő 16⁰⁰–17³⁰
 szerda 16⁰⁰–17³⁰
 péntek 16⁰⁰–17⁰⁰

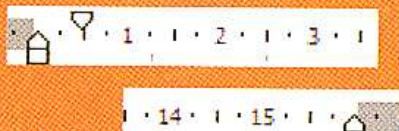
Az első edzés előtt megbeszélést tartunk, ahol megismerkedhetsz leendő csapattársaidal. Az összejeövetel szeptember 20-án, szerdán 16³⁰-kor lesz a tornateremben. *Ne felejts el tornacipőt hozni!*

Az Egyesület elnöksége

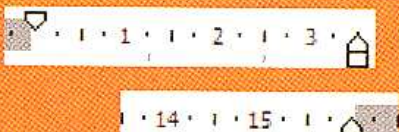
NINCS BEHÚZÁS

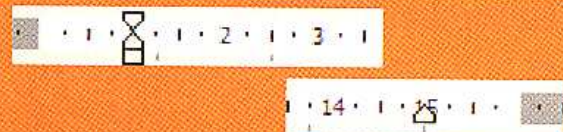
ELSŐ SOR BEHÚZÁSA

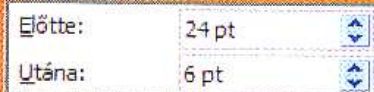
FÜGGŐ BEHÚZÁS

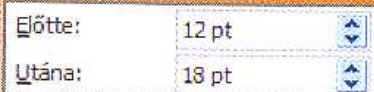
BAL ÉS JOBB OLDALI BEHÚZÁS

TÉRKÖZ

TÉRKÖZ

Felhívás!

Az iskolai DIÁKSPORT EGYESÜLET kézilabda-szakosztálya az idei tanévben is várja a mozogni vágyó, labdajátékokat kedvelő tanulókat tagjai sorába.

Fiúk és lányok egyaránt jelentkezhetnek. A fiúk edzéseit *Kiss József* tanár bácsi, a lányok edzéseit *Szabóné Nagy Katalin* tanár néni vezeti. Az edzéseken a komoly munka mellett mindig van idő játékra is. A sport, a teljesítmény szépsége mellett megérezheted azt is, milyen jó egy remek csapathoz, egy igazi közösséghez tartozni.

Az edzések ideje: hétfő 16⁰⁰–17³⁰
 szerda 16⁰⁰–17³⁰
 péntek 16⁰⁰–17⁰⁰

Az első edzés előtt megbeszélést tartunk, ahol megismerkedhetsz leendő csapattársaidal. Az összejeövetel szeptember 20-án, szerdán 16³⁰-kor lesz a tornateremben. *Ne felejts el tornacipőt hozni!*

Az Egyesület elnöksége

A sorköz a bekezdésen belül a sorok egymástól való távolsága. Értéke lehet szimpla, 1,5 sor, dupla stb. A sorközt a *Formátum* menü *Bekezdés...* parancsával állíthatjuk be.

Felhívás!

Az iskolai DIÁKSPORT EGYESÜLET kézilabda-szakosztálya az idei tanévben is várja a mozogni vágyó, labdajátékokat kedvelő tanulókat tagjai sorába.

Fiúk és lányok egyaránt jelentkezhetnek. A fiúk edzéseit *Kiss József* tanár bácsi, a lányok edzéseit *Szabóné Nagy Katalin* tanár néni vezeti. Az edzéseken a komoly munka mellett mindig van idő játékra is. A sport, a teljesítmény szépsége mellett megérezheted azt is, milyen jó egy remek csapathoz, egy igazi közösséghez tartozni.

Az edzések ideje: hétfő 16⁰⁰–17³⁰
szerda 16⁰⁰–17³⁰
péntek 16⁰⁰–17⁰⁰

Az első edzés előtt megbeszélést tartunk, ahol megismerkedhetsz leendő csapattársaidal. Az összejövetel szeptember 20-án, szerdán 16³⁰-kor lesz a tornateremben. *Ne felejts el tornacipőt hozni!*

Az Egyesület elnöksége

SORKÖZ

- Szimpla
- Szimpla
- 1,5 sor
- Dupla
- Legalább
- Pontosan
- Többszörös

Oldalformázás

Szöveges dokumentumok esetén a leggyakrabban az A4-es papírméretet és az álló tájolást alkalmazzuk. Az A4-es papír mérete 21 cm × 29,7 cm. Az A3-as papír ennek a kétszerese (29,7 cm × 42 cm), az A5-ös papír pedig a fele (14,85 cm × 21 cm).

A3-as méretű lapra nem minden nyomtatóval tudunk nyomtatni. Ezért mielőtt ilyen nyomtatandó dokumentumot készítünk, győződjünk meg arról, hogy rendelkezésünkre áll-e megfelelő nyomtató.

Az oldalbeállításokat a dokumentum írása előtt, közben vagy a szerkesztés végén is elvégezhetjük.

A papír méretének, tájolásának beállítását, a margók szélességének megadását összefoglaló néven oldalformázásoknak nevezzük.

Nyisd meg az *info8\megoldások* mappában lévő, *diáksport-bekezdés* nevű állományt! Formázd meg a dokumentumot úgy, hogy az álló tájolású, A5-ös méretű, felső és alsó margója 3 cm, a bal és jobb margója 2 cm legyen! A módosított dokumentumot mentsd el az *info8\megoldások* mappába *diáksport-oldal* néven!

Az oldalformázásokat a *Fájl* menü *Oldalbeállítás...* parancsával végezhetjük el.

Felhívás!

Az iskolai DIÁKSPORT EGYESÜLET kézilabda-szakosztálya az idei tanévben is várja a mozogni vágyó, labdajátékokat kedvelő tanulókat tagjai sorába.

Fiúk és lányok egyaránt jelentkezhetnek. A fiúk edzéseit *Kiss József* tanár bácsi, a lányok edzéseit *Szabóné Nagy Katalin* tanár néni vezeti. Az edzéseken a komoly munka mellett mindig van idő játékra is. A sport, a teljesítmény szépsége mellett megérezheted azt is, milyen jó egy remek csapathoz, egy igazi közösséghez tartozni.

Az edzések ideje: hétfő 16⁰⁰-17³⁰
szerda 16⁰⁰-17³⁰
péntek 16⁰⁰-17³⁰

Az első edzés előtt megbeszélést tartunk, ahol megismerkedhetsz leendő csapattársaidal. Az összejövetel szeptember 20-án, szerdán 16⁰⁰-kor lesz a tornateremben. *Ne felejtés el tornacipőt hozni!*

Az Egyesület elnöksége

PAPÍRMÉRET

Papírméret:	A5
Szélesség:	14,8 cm
Magasság:	21 cm

TÁJOLÁS

Tájolás	
☒ Álló	☐ Fekvő

MARGÓK

Margók			
Felső:	3 cm	Alsó:	3 cm
Bal:	2 cm	Jobb:	2 cm

KÉRDÉSEK, FELADATOK

1. Nyisd meg az *info8\képek* mappában lévő, *alumínium* nevű állományt, majd nyomtasd ki! Ezután nyisd meg az *info8\szövegek* mappában lévő, *előállítás* nevű állományt, és tagold a szöveget bekezdésekre a minta alapján! Végezd el a formázásokat az alábbiak szerint, majd az elkészített dokumentumot mentsd el az *info8\megoldások* mappába!
– betűtípus: Times New Roman, – betűméret: 12 és 10 pont,
– első sor behúzása: 0,5 cm!
2. Írd be József Attila *Mama* című versét 1,5-es sortávolsággal! A versszakok között legyen 12 pontos térköz! A betűtípus legyen Courier New, a betűméret 11 pont! Alkalmazz 6 cm-es bal oldali behúzást! Az elkészített dokumentumot mentsd el az *info8\megoldások* mappába *Mama* néven!

Szöveg tagolása, kiemelése

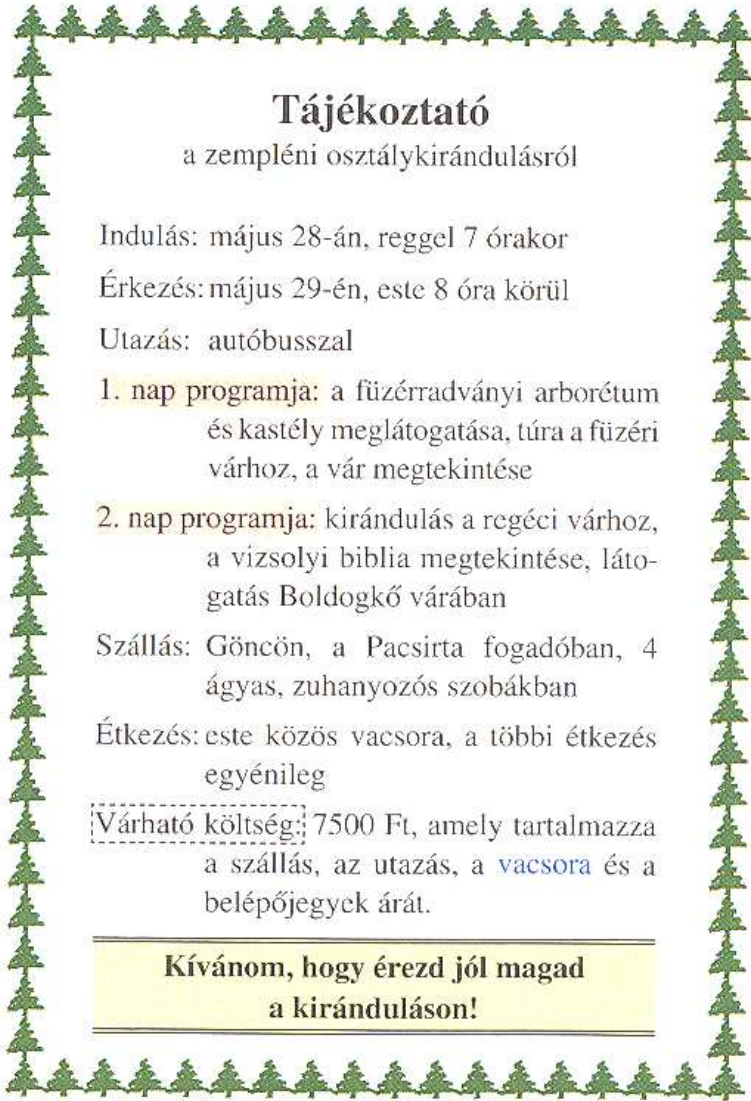

Miért van szükség a szöveg tagolására? Az eddig tanult formázások közül melyik alkalmas arra, hogy egy szövegrészt kiemeljünk, hangsúlyosabbá tegyünk?

Szegély és mintázat

Nyisd meg az *info8\szövegek* mappában lévő, *tájékoztató* nevű állományt! Pótold a hiányzó formázásokat, majd mentsd el a módosított dokumentumot az *info8\megoldások* mappába *kirándulás* néven!

Tájékoztató
a zempléni osztálykirándulásról

Indulás: május 28-án, reggel 7 órakor
Érkezés: május 29-én, este 8 óra körül
Utazás: autóbusszal

1. nap programja: a füzérradványi arborétum és kastély meglátogatása, túra a füzéri várhoz, a vár megtekintése

2. nap programja: kirándulás a regéci várhoz, a vízsolyi biblia megtekintése, látogatás Boldogkő várában

Szállás: Göncön, a Pacsirta fogadóban, 4 ágyas, zuhanyozós szobákban

Étkezés: este közös vacsora, a többi étkezés egyénileg

Várható költség: 7500 Ft, amely tartalmazza a szállás, az utazás, a vacsora és a belépőjegyek árát.

**Kívánom, hogy érezd jól magad
a kiránduláson!**

A szegély és mintázat készítése olyan formázás, amelyet végrehajthatunk egy tetszőlegesen kijelölt szövegrészen, egy bekezdésen, vagy készíthetünk oldalszegélyt is. Szegélyt és mintázatot a *Formátum* menü *Szegély és mintázat...* parancsával készíthetünk.

SZÖVEG MINTÁZATA

A szöveg kijelölése után a *Mintázat* lapon állíthatjuk be.

SZÖVEG SZEGÉLYE

A szöveg kijelölése után a *Szegély* lapon állíthatjuk be. Megadhatjuk a szegély vonalának stílusát, vastagságát és színét.

BEKEZDÉS SZEGÉLYE

A bekezdésbe mozgatva a kurzort a *Szegély* lapon állíthatjuk be. Készíthetünk külön felső, alsó, bal és jobb szegélyt.

BEKEZDÉS MINTÁZATA

A bekezdésbe mozgatva a kurzort a *Mintázat* lapon állíthatjuk be.

Tájékoztató

a zempléni osztálykirándulásról

Indulás: május 28-án, reggel 7 órakor

Érkezés: május 29-én, este 8 óra körül

Utazás: autóbusszal

1. nap programja: a füzérradványi arborétum és kastély meglátogatása, túra a füzéri várhoz, a vár megtekintése

2. nap programja: kirándulás a regéci várhoz, a vizsolyi biblia megtekintése, látogatás Boldogkő várában

Szállás: Göncön, a Pacsirta fogadóban, 4 ágyas, zuhanyozós szobákban

Étkezés: este közös vacsora, a többi étkezés egyénileg

Várható költség: 7500 Ft, amely tartalmazza a szállás, az utazás, a vacsora és a belépőjegyek árát.

Kívánom, hogy érezd jól magad a kiránduláson!

OLDALSZEGÉLY

Az *Oldalszegély* lapon állíthatjuk be. Készíthetünk felső, alsó, bal és jobb szegélyt.

Felsorolás

Készítsd el az alábbi dokumentumot, és mentsd el az *info8\megoldások* mappába *felszerelés* néven!

Az osztálykirándulásra mindenki feltétlenül hozzon magával:

- esőkabátot,
- túracipőt,
- hideg élelmet,
- innivalót!

Továbbá célszerű, ha van nálad:

- ⇒ hátizsák,
- ⇒ turistatérkép,
- ⇒ zseblámpa,
- ⇒ fényképezőgép.

Szövegünk tagolttá, áttekinthetővé tehető a felsorolás alkalmazásával. A felsorolás a bekezdésformázások közé tartozik, tehát minden sort, amely elé felsorolásjelet szeretnénk illeszteni, külön bekezdésbe kell írunk.

Felsorolásjelet a bekezdések beírása és kijelölése után az eszköztár gombjával, vagy a *Formátum* menü *Felsorolás és számozás...* parancsának *Felsorolás* lapján helyezhetünk el.

Ha a menüből állítjuk be a felsorolást, akkor többféle felsorolásjel közül választhatunk. A megjelenő ablakban a *Testreszabás* gombra kattintva tetszőleges karaktert adhatunk meg felsorolásjelként.

Számozás

Készítsd el az osztálykiránduláson részt vevő diákok névsorát, majd mentsd el az elkészített dokumentumot az *info8\megoldások* mappába *névsor* néven!

A 8.b osztály kirándulásán részt vevő diákok névsora:

1. Ács László
2. Bíró Antal
3. Csendes Nóra
4. Csillag Balázs
5. Dobos Réka
6. Egri Tamás
7. Fábián Márton
8. Farkas Dóra
9. Fülöp Ágota
10. Galambos Éva
11. Holló Anna

Számozott listát a bekezdések beírása és kijelölése után az eszköztár gombjával, vagy a *Formátum* menü *Felsorolás és számozás...* parancsának *Számozott* lapján készíthetünk.

A menüből beállított számozás esetén megadhatjuk a számozás típusát (arab, római stb.). A *Testreszabás* gombra kattintva beállíthatjuk a számok betűtípusát, méretét, helyzetét, igazítását. Megadhatunk kezdő sorszámot is, ha olyan listát szeretnénk készíteni, amely nem 1-gyel kezdődik.

Tabulátorok

Készítsd el az alábbi dokumentumot, és mentsd el az *info8\megoldások* mappába *étlap* néven!

Választható vacsorák:

Menü	Főétel	Desszert	Ára (Ft)
A	Milánói sertésborda	Fagylalt	750
B	Grillezett csirke rizzsel	Palacsinta	900
Vegetáriánus	Rántott sajt rizzsel	Krémes	700
Bőség	Marhapörkölt galuskával	Túrós béles	1050

Táblázatszerűen tagolt dokumentumot készíthetünk tabulátor segítségével.

Ez lehetővé teszi, hogy a szövegeket, számokat egymás alá igazítsuk. Ugyanis a *Tab* billentyű megnyomására a kurzor a bekezdésben lévő következő tabulátorjelhez ugrik. A tabulátorjeleket legegyszerűbben a vonalzón helyezhetjük el. A vonalzótól balra lévő tabulátorgombon ki kell választanunk a tabulátor típusát, majd a vonalzón a megfelelő helyre kell kattintanunk.

TABULÁTOR TÍPUSA

Erre a gombra többször kattintva tudjuk kiválasztani a megfelelő típust.

BALRA IGAZÍTÓ TABULÁTOR

Az egymás alá kerülő karaktersorozatok bal oldalát jelöli ki.

Menü
A

Főétel
Milánói sertésborda

Desszert
Fagylalt

Ára (Ft)
750

KÖZÉPRE IGAZÍTÓ TABULÁTOR

Az egymás alá kerülő karaktersorozatok közepének helyét jelöli ki.

JOBBRA IGAZÍTÓ TABULÁTOR

Az egymás alá kerülő karaktersorozatok jobb oldalát jelöli ki.

A tabulátorjeleket a „fogd és vidd” módszerrel a vonalzón áthelyezhetjük, illetve a feleslegessé vált jeleket a vonalzóról lehúzával eldobhatjuk.

1. Végezd el a következő műveleteket!

a) Gépeld be az alábbi szöveget!

b) Végezd el a formázásokat a megadott adatok és a minta alapján!

– papírméret: A4 (21×29,7 cm)

– margók: felső és alsó: 2,5 cm, bal és jobb: 3 cm

– betűtípusok: 16 és 24 pontos Times New Roman, 20 pontos Script MT Bold

c) Az elkészített dokumentumot mentsd el az *info8\megoldások* mappába *tájékoztató-idse* néven!

Tájékoztató

Ezúton tájékoztatjuk iskolánk minden diákját, hogy megalakult az **Iskolai Diáksport Egyesület**.

Az egyesületünk célja, hogy tagjai számára szervezett keretek között biztosítsa a versenyszerű sportolás vagy a tömegsport lehetőségét.

Az egyesület tagdíja 1000 Ft/fő/év.

A következő sportágak üzhetők versenyszerűen:

- kosárlabda,
- röplabda,
- asztalitenisz,
- tollaslabda.

A tömegsport keretén belül:

- ❖ minden nap használhatod a konditermet,
- ❖ minden szerdán ingyenesen használhatod a városi uszodát,
- ❖ kedvezményesen vehetsz részt sítáborban.

Mi a teendő, ha be szeretnél lépni tagjaink közé?

1. Kérj jelentkezési lapot és csekket Puskás tanár bácsitól!
2. Töltsd ki a jelentkezési lapot!
3. Fizesd be a tagdíjat a csekken!
4. Add le a jelentkezési lapot és a csekk másolatát!

Az egészség érték, tégy Te is érte!

A DSE vezetősége

Rajzoljunk!

Elevenítsd fel, milyen rajzeszközökkel dolgoztál a *Paint* programban!

Rajzok készítése

A Word rajzolója vektorgrafikus rajzoló. Ez azt jelenti, hogy a számítógép az ábrát kisebb részekre bontja, és a sarokpontokat, valamint az azokat összekötő görbék egyenletét tárolja.

Előnye – a *Paint*ben megismert bitképes ábrázolással szemben –, hogy a kép minősége a nagyításnál, kicsinyítésnél nem romlik. Továbbá a kép egyes összetevőinek tulajdonságait bármikor megváltoztathatjuk.

Készítsd el az alábbi oklevelet, majd az elkészített dokumentumot mentsd el az `info8\megoldások` mappába *oklevél* néven!

ARANY JÁNOS ÁLTALÁNOS ISKOLA

OKLEVÉL

Kiss Anna

részére, aki az iskolai
matematikaversenyen

helyezést ért el.

Debrecen, 2010. március 22.

Vonal Koltán
versenyszervező

A Rajzolás eszköztárban lévő   gombokkal egyenes vonalat, nyilat, téglalapot, illetve ellipszist rajzolhatunk.

A Rajzolás eszköztár Alakzatok menüjének többi menüpontjával különféle alakzatokat is rajzolhatunk. Készíthetünk síkidomokat, testeket, nyilakat, csillagokat, szalagokat, képfeliratokat stb.

Szabályos alakzatokat (például egyenlő oldalú háromszöget, négyzetet, kört stb.) a *Shift* gomb nyomva tartásával tudunk készíteni.

Alakzat tulajdonságai

Egy alakzat jellemző tulajdonságai: határoló vonalának jellege, kitöltése és mérete.

Az alakzat tulajdonságainak megváltoztatása előtt az alakzatot ki kell jelölnünk úgy, hogy rákattintunk az egérrel. Egyszerre többet is kijelölhetünk, ha közben nyomva tartjuk a *Shift* gombot.

A vonal tulajdonságai: színe, vastagsága, stílusa, szaggatottsága.

A vonal tulajdonságait az eszköztár gombjaival vagy a *Formátum* menü *Alakzat...* parancsával változtathatjuk meg.

VONAL SZÍNE

Nincs vonal

További vonalszínek...

Mintázott vonalak...

**VONAL STÍLUSA,
VASTAGSÁGA**

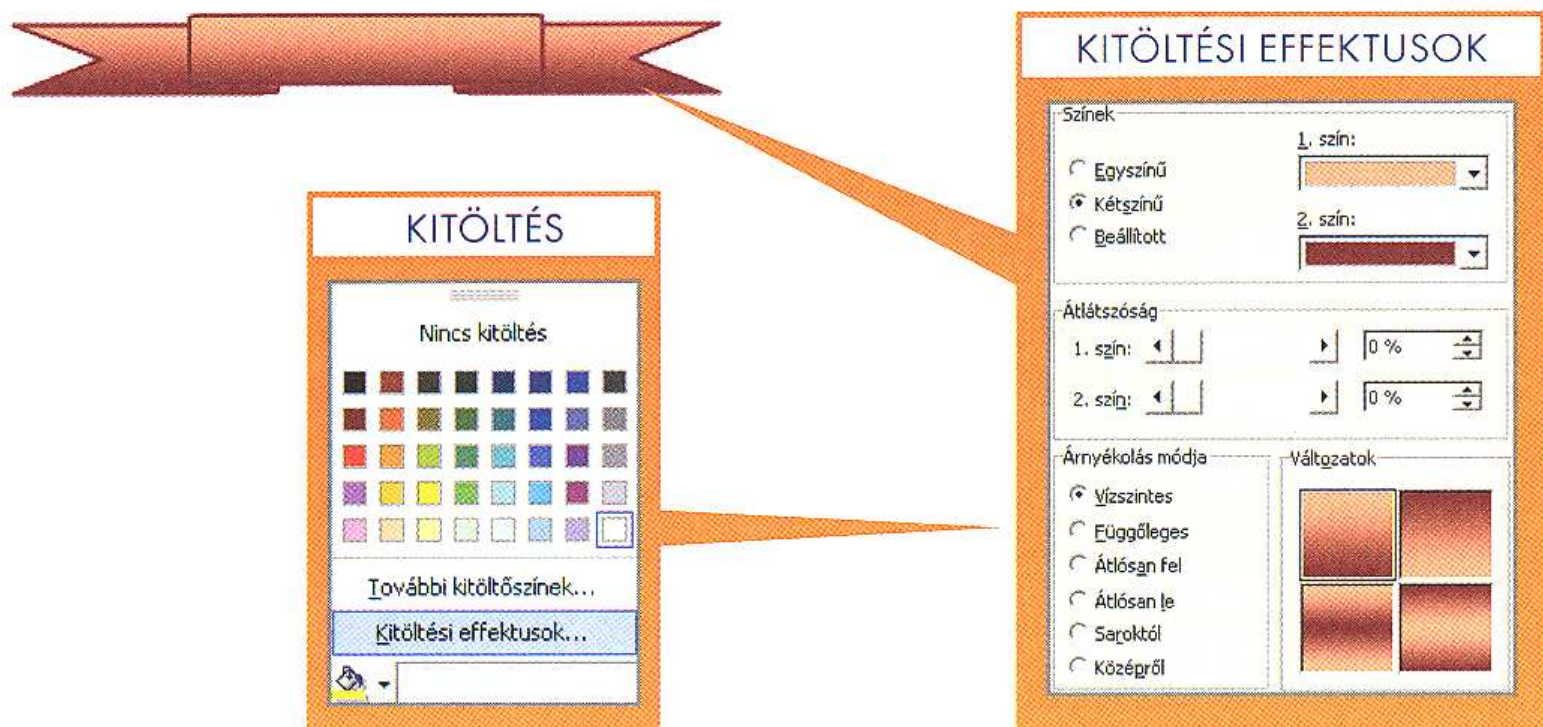
1/4 pt	_____
1/2 pt	_____
3/4 pt	_____
1 pt	_____
1 1/2 pt	_____
2 1/4 pt	_____
3 pt	_____
4 1/2 pt	_____
6 pt	_____
3 pt	_____
4 1/2 pt	_____
6 pt	_____

További vonalak...

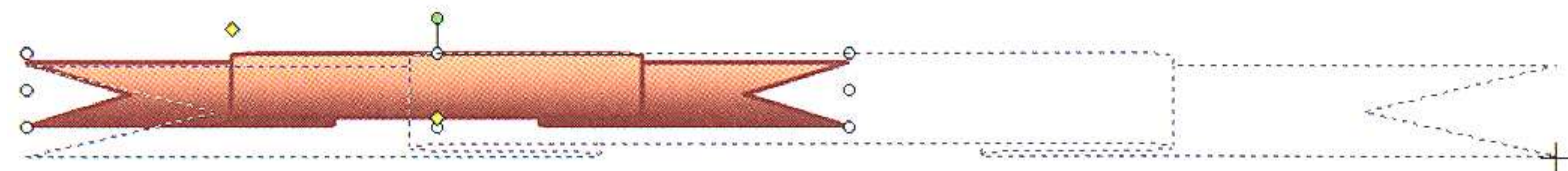

Az alakzatok kitöltését az eszköztár gombjával vagy a *Formátum* menü *Alakzat...* parancsával változtathatjuk meg.

Az alakzatok belsejének fehér színét tetszőleges színre, színátmenetre, mintára cserélhetjük ki. Az alakzatot kitöltő, egy vagy több színből álló színátmenetet, illetve a különböző kitöltő mintákat kitöltési effektusoknak nevezzük. Ha azt szeretnénk, hogy az alakzat ne takarja le az alatta lévőket, akkor válasszuk a *Nincs kitöltés*-t.

A kijelölt alakzat szélein átméretező pontok jelennek meg. Ezek közül ha bármelyiket az egérrel megfogjuk és elmozdítjuk, akkor az alakzat mérete megváltoztatható.

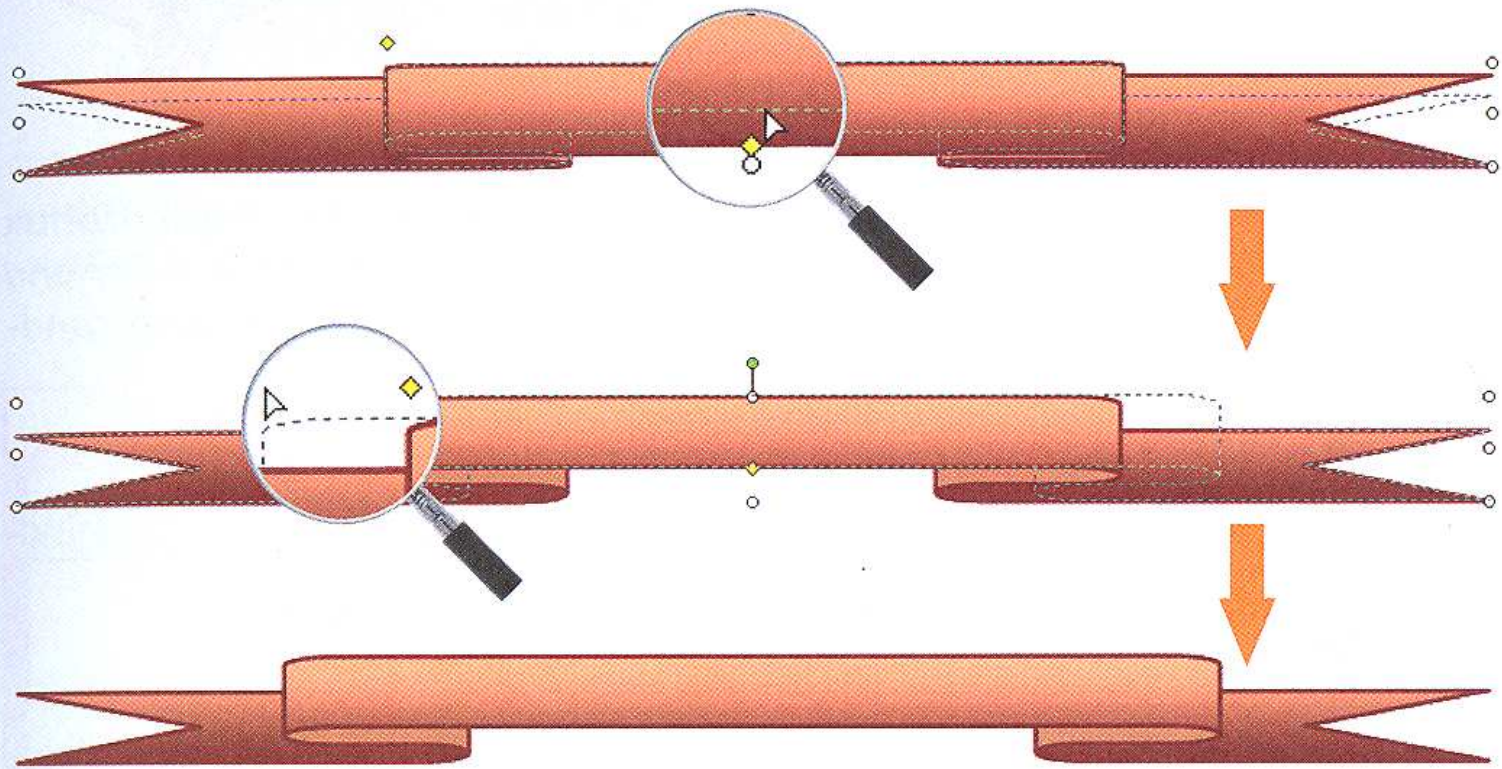
Ha az átméretezést úgy hajtjuk végre, hogy a *Shift* gombot folyamatosan nyomva tartjuk, akkor az alakzat arányai az átméretezés során nem változnak meg.

Ha az alakzat méretét pontosan szeretnénk megadni, akkor a *Formátum* menü *Alakzat...* parancsát választjuk. A megjelenő ablakban a méret pontos értékét állíthatjuk be.

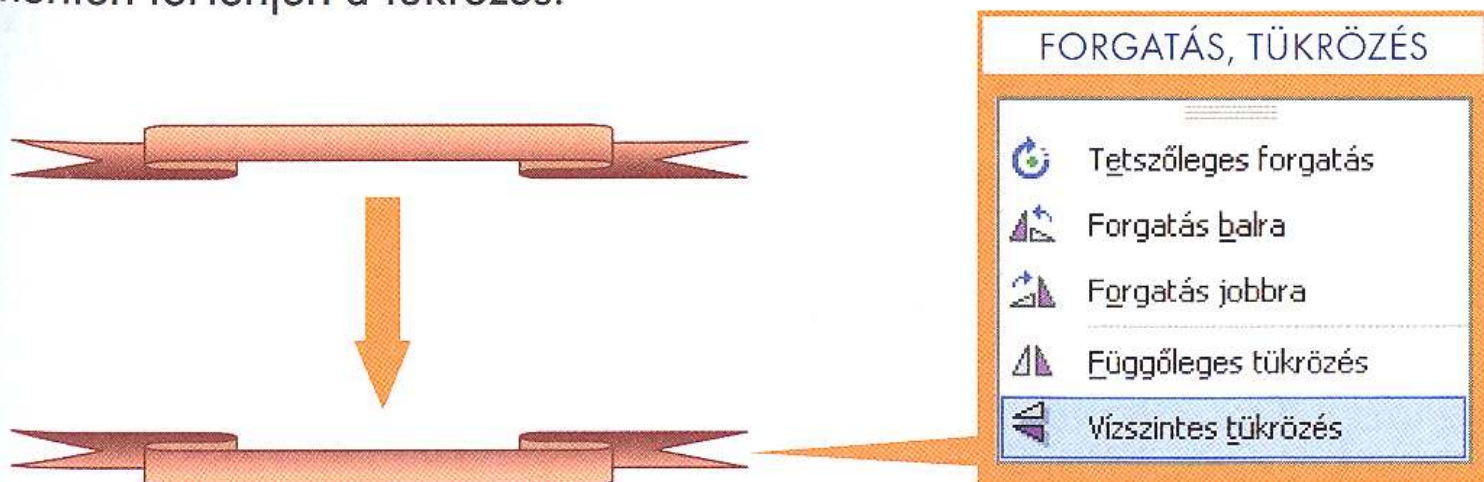
Műveletek alakzatokkal

Egyes alakzatoknak a formáját is megváltoztathatjuk a kijelöléskor megjelenő sárga rombusz segítségével.

A kijelölt alakzatot vagy alakzatokat a korábban megtanult „fogd és vidd” módszerrel áthelyezhetjük, illetve a *Ctrl* billentyű nyomva tartásával másolhatjuk. Ezeknek a műveleteknek a végrehajtásához használhatjuk a Vágólapot is. Áthelyezéshez az eszköztár   gombjait vagy a Szerkesztés menü *Kivágás* és *Beillesztés* parancsait alkalmazzuk. A másoláshoz az eszköztár   gombjait vagy a Szerkesztés menü *Másolás* és *Beillesztés* parancsait használjuk.

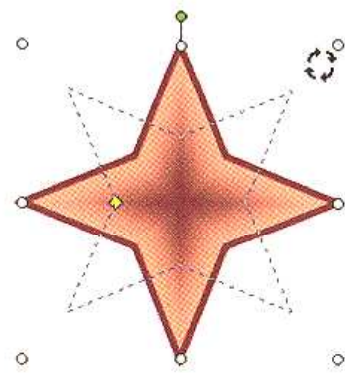
A kijelölt alakzat tükrözéséhez az eszköztár *Rajz* menüjének *Forgatás és tükrözés* almenüjét kell választanunk. Itt megadhatjuk azt, hogy melyik tengely mentén történjen a tükrözés.

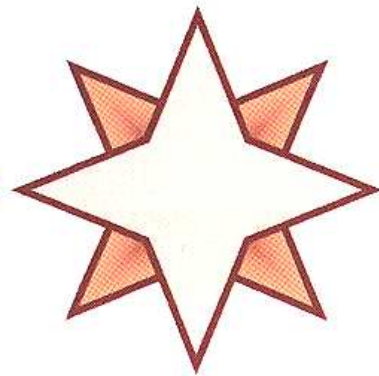
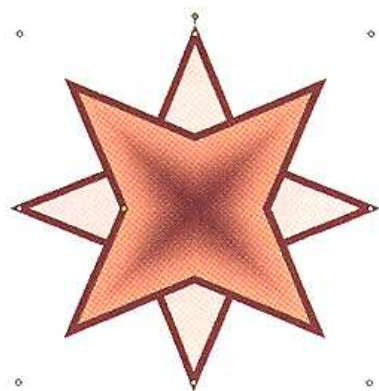

Az alakzat kijelölésekor egy zöld színű, kör alakú fogantyú is megjelenik. Ezt megfogva, tetszőleges szöggel elforgathatjuk az alakzatot a középpontja körül.

Ha forgatás közben a *Shift* billentyűt nyomva tartjuk, akkor a forgatás 15° -onként történik. Ha a *Ctrl* billentyűt tartjuk nyomva, akkor az átellenes pontja körül forgathatjuk el az alakzatot.

Az alakzatoknak meghatározott sorrendjük van, a később létrehozottak mindig felülre kerülnek. A sorrenden változtatni tudunk a *Rajz* menü *Sorrend* almenüjével. Ehhez ki kell jelölnünk azt az alakzatot, amelyiknek a sorrendjén változtatni szeretnénk.

Szövegdoboz

A szövegdoboz szöveg, illetve kép tárolására alkalmas át-helyezhető és átméretezhető terület.

Szövegdobozt használhatunk, ha az ábra mellé vagy az ábrába szöveget szeretnénk elhelyezni.

Ezt az eszköztár gombjával vagy a *Beszúrás* menü *Szövegdoboz* parancsával tudjuk létrehozni. A szövegdobozban a villogó kurzor helyére írhatunk.

Az írás befejezése után a szövegdobozon kívülre kattintva megszűnik a kijelölés.

A szövegdoboznak kétféle kijelölési módja van. Ha a doboz belsejébe kattintunk, akkor a szöveget módosíthatjuk, kijelölhetjük, a kijelölt szöveget formázhatjuk.

Ha a szövegdoboz szélére kattintunk, akkor a formázási műveletek a benne lévő szöveg egészére vonatkoznak. Ezt a kijelölési módot választva a szövegdoboz a *Delete* gombbal törölhető.

Az alakzatoknál megismert tulajdonságokkal a szövegdoboz is rendelkezik. Ezeket mindkét kijelölési módban beállíthatjuk.

KÉRDÉSEK, FELADATOK

1. Az alakzatokból térhatású ábrát is készíthetünk az eszköztár gombjával. Próbáld ki, milyen lehetőségek közül választhatsz!
2. Tervezz plakátot a *Madarak és fák napja* alkalmából! A plakát szövege az erdők védelmére hívja fel a figyelmet! Formázd meg a szöveget egyéni elképzelésed szerint! Az elkészített dokumentumot mentsd el az *info8\megoldások* mappába *Madarak és fák napja* néven!
3. Készíts magadnak névjegykártyát 5×9cm-es méretben! A kártyán szerepeljen a neved, a lakcímed, az iskolád neve és címe! A rajzelemek felhasználásával készíts magadnak egy logót (emblémát)! Az elkészített dokumentumot mentsd el az *info8\megoldások* mappába *névjegykártya* néven!
4. Készíts *Dohányozni tilos* feliratú rajzot tartalmazó tiltó táblát, és mentsd el az *info8\megoldások* mappába *tiltó* néven!
5. A tanári asztalon lévő kártyákon egy-egy európai uniós ország neve szerepel. Mindenki húzzon egy kártyát, és rajzolja meg az adott ország zászlóját! (A zászlókat megtalálod a földrajzi atlaszban.) A zászló szélessége 2,2 cm, magassága 1,2 cm legyen! Az elkészített zászlókat tegyétek a csoport tagjai számára elérhetővé! A csoport minden tagja készítsen egy plakátot, amelyen középen az Európai Unió zászlója van, körülötte pedig a megrajzolt zászlók az országok neveivel!

Táblázatok

 Mikor érdemes egy szöveges dokumentumban táblázatot használni? Milyen részei vannak egy táblázatnak?

A szövegszerkesztő programok többsége – a *Word* is – lehetőséget biztosít arra, hogy a szöveges állományunkba táblázatot helyezünk el. Táblázathoz hasonló dokumentumokat tabulátorokkal is készíthetünk, de a táblázatok további formázási lehetőségeket is tartalmaznak.

Létrehozás

Készíts táblázatot egy osztálykirándulás lehetséges szálláshelyeiről!

Név	Helység	Ár (fő/éj)
Napos	Kéked	2500 Ft
Jókedv	Hollóháza	2100 Ft
Fényes	Telkibánya	2050 Ft

A táblázat sorokból és oszlopokból áll. Ezek kereszteződésében található a cellák.

Az alábbi példában szereplő táblázat 4 sorból és 3 oszlopból áll, tehát összesen 12 cellát tartalmaz.

Táblázatot létrehozni a *Táblázat* menü *Beszúrás* almenüjének *Táblázat...* parancsával lehet. A megjelenő ablakban meg kell adnunk a táblázat oszlopainak és sorainak számát.

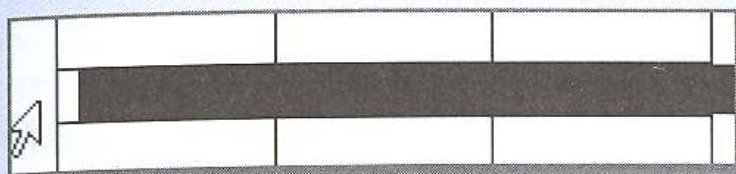
Kijelölés

A táblázat cellái között a kurzormozgató nyilakkal, a *Tab* billentyűvel, a *Shift+Tab* billentyűkombinációval vagy az egérrel mozoghatunk.

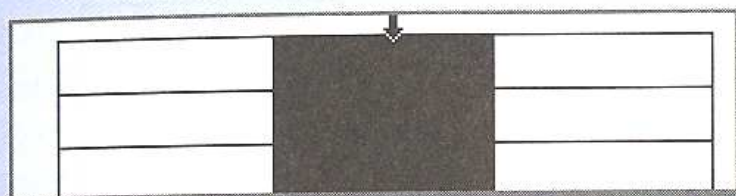

Ha egyetlen cellát szeretnénk kijelölni, mozgassuk az egeret a cella bal szélére, és akkor kattintsunk, amikor a fekete nyíl megjelenik!

A sor kijelöléséhez a táblázat előtt lévő kijelölősávra mozgatjuk az egeret, majd kattintunk vele. Több sort is kijelölhetünk egyszerre, ha a táblázat előtti kijelölősávon végighúzzuk az egeret, miközben a bal gombját nyomva tartjuk.

Az oszlop kijelöléséhez az oszlop fölé mozgatjuk az egeret, és akkor kattintunk, amikor a függőleges fekete nyíl megjelenik. Több oszlopot is kijelölhetünk, ha az egér bal gombját nyomva tartva végighúzzuk az oszlopok fölött.

Sor, oszlop beszúrása, törlése

Egészítsd ki a táblázatot két új sorral és egy új oszloppal!

Név	Helység	Ár (fő/éj)	Szolgáltatás
Napos	Kéked	2500 Ft	tenispálya
Jókedv	Hollóháza	2100 Ft	szauna
Fényes	Telkibánya	2050 Ft	szalonnasütő
Pacsirta	Gönc	2200 Ft	grillező

Sor, oszlop beszúrásához a kurzort a beszúrandó sor, oszlop elé vagy mögé visszük, és kiválasztjuk a *Táblázat* menü *Beszúrás* almenüjének megfelelő parancsát.

Sort, oszlopot a helyi menüvel is beszúrhatunk, ha kijelöljük azt a sort vagy oszlopot, amely elé újat szeretnénk létrehozni, és kiválasztjuk a helyi menü *Sorok beszúrása* vagy *Oszlopok beszúrása* parancsát.

Több sort is kijelölhetünk. Ilyenkor annyi új sort szúr be a program, ahányat kijelöltünk.

Sor, oszlop törléséhez a *Táblázat* menü *Törlés* almenüjének megfelelő parancsát választjuk.

Sort, oszlopot a helyi menüvel is törölhetünk, ha kijelöljük a törlendő sort vagy oszlopot, és kiválasztjuk a helyi menü *Sorok törlése* vagy *Oszlopok törlése* parancsát.

Formázás

Formázd meg a táblázatot a minta alapján, és mentsd el az `info8\megoldások` mappába `szállások` néven!

Zempléni szálláshelyek			
Név	Helység	Ár (fő/éj)	Szolgáltatás
Napos	Kéked	2500 Ft	teniszpálya
Jókedv	Hollóháza	2100 Ft	szauna
Fényes	Telkibánya	2050 Ft	szalonnasütő
Pacsirta	Gönc	2200 Ft	grillező

Mozgassuk az egeret az oszlopokat elválasztó vonalra úgy, hogy a `+||+` egérkurzor jelenjen meg! Ezután vonszolással húzzuk a megfelelő helyre az oszlopok közötti vonalat. A művelet közben szaggatott vonal jelzi, hogy az egér bal gombjának elengedése után hová kerül a vonal.

Zempléni szálláshelyek <code>+ +</code>			
Név	Helység	Ár (fő/éj)	Szolgáltatás
Napos	Kéked	2500 Ft	teniszpálya
Jókedv	Hollóháza	2100 Ft	szauna
Fényes	Telkibánya	2050 Ft	szalonnasütő
Pacsirta	Gönc	2200 Ft	grillező

Az első sorban a négy cella helyett csak egyetlen hosszú cellának kell lennie. Ehhez kijelöljük a négy cellát, és kiválasztjuk a *Táblázat* menü vagy a helyi menü *Cellák egyesítése* parancsát.

Zempléni szálláshelyek			
------------------------	--	--	--

A betűformázásokat a korábban megismert módon végezhetjük el.

A szöveget a cellán belül igazíthatjuk balra, középre vagy jobbra.

Balra 	Középre
Helység	Ár (fő/éj)
Kéked	2500 Ft
	Jobbra

A táblázatot igazíthatjuk az oldalhoz képest vízszintesen balra, középre, jobbra. Ezt a lehetőséget a *Táblázat* menü *Táblázat tulajdonságai...* parancs *Táblázat* lapján találjuk meg.

Táblázat készítésekor a program automatikusan szegélyeket helyez el a cellák közé. A kijelölt cellák szegélyeinek módosítását az eszköztár gombjával végezhetjük el. A legördülő menü segítségével kapcsolhatjuk ki, illetve be, hogy hol legyenek szegélyek. További beállításokat tehetünk a *Formátum* menü *Szegély és mintázat...* parancsával.

Előfordulhat, hogy egy halvány vonal a szegély kikapcsolása után ott marad a képernyőn. Ezt a vonalat rácsnak nevezzük. Nagyon hasznos, ha szegély nélküli táblázatban kell mozognunk, javítanunk. A rács csak a képernyőn jelenik meg, a kinyomtatott táblázaton nem látszik. Ha a képernyőn sem szeretnénk látni, akkor eltüntethetjük a *Táblázat* menü *Rácsvonalak elrejtése* parancsával.

KÉRDÉSEK, FELADATOK

1. Nézz utána, hogy a *Táblázat* menüben hol lehet a sorok szélességét, az oszlopok magasságát cm-ben megadni!
2. Próbáld ki, hogyan lehet táblázatot készíteni a *Táblázat rajzolása* parancssal!
3. Készítsd el az alábbi táblázatot, és mentsd el az *info8\megoldások* mappába *címek* néven!

Név	Város	Utca, házszám
<i>Fehér Farkas</i>	Budapest	Vigalom u. 20.
<i>Kala Pál</i>	Nagyatád	Bánat u. 57.
<i>Mikulás Miklós</i>	Tiszacsege	Mosoly u. 3.
<i>Szerep Elek</i>	Kaposvár	Színház u. 101.

4. Nyisd meg az *info8\képek* mappában lévő, *matematikaverseny* nevű állományt, majd nyomtasd ki! Ezután nyisd meg az *info8\szövegek* mappában lévő, *omv* nevű állományt, és formázd meg a kinyomtatott minta alapján! (A4-es papírméret, 3 cm-es margók, 12 és 18 pontos Times New Roman, 12 pontos Arial betűk.) A képet a *ClipArt*ből szúrd be! Ha nem találsz ilyet, válassz másikat! A módosított dokumentumot mentsd el az *info8\megoldások* mappába *matematika* néven!

Ellenőrző kérdések, feladatok

1. Hogyan jelzi a program a helyesírási hibákat? Mit jelent a piros és a zöld hullámos vonal?
2. Hogyan lehet a dokumentum helyesírás-ellenőrzését elvégezni?
3. Sorolj fel olyan szövegszerkesztési hibákat, melyeket jelez a program helyesírás-ellenőrzője!
4. Az alábbi szövegben több hibát is jelez a program. Sorold fel a hibás szavakat, és azt, hogy mi az oka a hibajelzésnek!

a természet felfedezése – mindannyiunk élménye. Gyermek korunk nagy meglepetése volt, amikor megtudtuk, hogy a lassan araszoló hernyó nem marad egész életében földhöz ragadt lény, hanem tarka lepkévé alakul. Később, az iskolai biológiaóra feledhetetlen élménye volt a befőttesüvegben úszkáló ebhalak látványa. Alig akartuk elhinni, hogy ezekkel az uszonyos, kopoltyús, halszerű lényekkel csoda csoda történik, s valamilyen úton-módon átalakulnak majd négy lábú, szárazföldön ugráló békákká.

Részlet Erich Lange Metamorfózisok az állatvilágban című könyvéből

5. Milyen módszereket ismersz egy szövegrész áthelyezésére, másolására?
6. Hogyan lehet egy szövegrészt átmásolni egy másik dokumentumba?
7. Mi a különbség a kivágás és a törlés műveletek között?
8. Hogyan lehet megkeresíteni a szövegben egy szó összes előfordulását?
9. Hogyan lehet leggyorsabban egy adott szót kicserélni egy másikra, ha az a dokumentumban nagyon sokszor előfordul?
10. Hogyan csoportosítjuk a formázásokat?
11. Sorold fel a betű-, bekezdés- és oldalformázási lehetőségeket!
12. Mit jelent a kiskapitális formázás?
13. Mit jelent a függő behúzás?
14. Mit jelent a lap tájolása?
15. Milyen egységeit lehet szegélyezni a dokumentumnak?
16. Mit jelent az egyéni szegély?
17. Hogyan lehet oldalszegélyt készíteni?

18. Végezd el a következő műveleteket!

a) Gépeld be az alábbi szöveget!

b) Végezd el a formázásokat a megadott adatok és a minta alapján!

– papírméret: A5 (14,8×21 cm)

– margók: felső és alsó: 2 cm, bal és jobb: 1,5 cm

– betűtípusok: 14 pontos Times New Roman, 14 és 18 pontos Arabian HU

c) Az elkészített dokumentumot mentsd el az *info8\megoldások* mappába *kihivas napja* néven!

Mit kell tudni a Kihívás Napjáról?

A **Kihívás Napja** (*Challenge Day*) mozgalom 1982-ben indult útjára Kanadában. Célja, hogy ráirányítsa a figyelmet az egészséges életmód, a testmozgás fontosságára.

Minden résztvevőnek május utolsó szerdáján legalább 15 percet kell sportolnia. Ezeket összesítve küzdenek a városok, falvak a

MAGYARORSZÁG LEGSPORTOSABB TELEPÜLÉSE

cím elnyeréséért.

A versenyen a települések az alábbi kategóriákban mérkőznek meg egymással:

I. kategória	700 főnél kisebb lélekszámúak,
II. kategória	700-1490 fő közötti lélekszámúak,
III. kategória	1500-2999 fő közötti lélekszámúak,
IV. kategória	3000-7999 fő közötti lélekszámúak,
V. kategória	8000-24999 fő közötti lélekszámúak,
VI. kategória	25000-69999 fő közötti lélekszámúak,
VII. kategória	70000 fő feletti lélekszámúak.

A kategóriák győztesei gyönyörű serleget, és értékes ajándékokat kapnak.

19. Milyen szempontot kell figyelembe venni a mintázat színének kiválasztásakor?

20. Készítsd el az alábbi dokumentumot, és mentsd el az *info8\megoldások* mappába szakkör néven!

Október első hetében induló iskolai szakkörök:

- ⊕ angol
- ⊕ fizika
- ⊕ informatika
- ⊕ matematika
- ⊕ történelem

Jelentkezési határidő: szeptember 20.

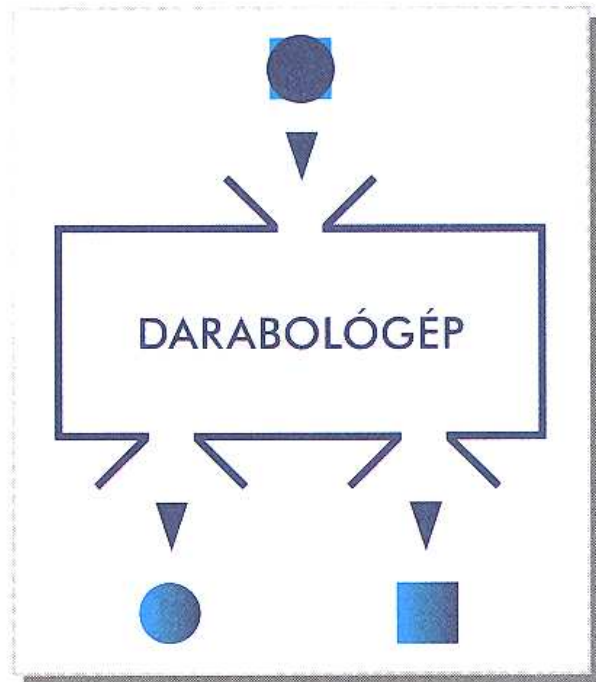
21. Hogyan lehet számozott listát készíteni?
22. Hogyan lehet beállítani, hogy a számozott listában a számok helyi érték szerint helyesen szerepeljenek?
23. Mire használjuk a tabulátort? Milyen típusú tabulátorjelek vannak? Mondj példát, mikor alkalmazzuk az egyes típusokat!
24. Hogyan lehet egy tabulátorjelet elhelyezni a bekezdésben? Hogyan lehet megváltoztatni a helyét? Hogyan lehet egy tabulátorjelet eltávolítani a bekezdésből?
25. Mi történik, ha a billentyűzeten megnyomjuk a tabulátor gombot?
26. Készítsd el az alábbi dokumentumot, és mentsd el az *info8\megoldások* mappába *devizaszámla* néven! Milyen formázásokat kell használni a dokumentum elkészítésénél?

Név	Bankkártya száma	Egyenleg (EUR)
1. Antal Árpád	1111 1254 5656 2323	1256
2. Bakony Béla	2222 1234 5678 9871	545
3. Cakó Csanád	1313 1256 7896 5533	23
4. Denevér Dénes	5555 4646 8585 1124	78961
5. Elek Emese	3333 4444 5555 1111	987

27. Hogyan lehet szabályos alakzatokat készíteni?
28. Hogyan tudunk több alakzatot kijelölni?
29. Milyen tulajdonságai változtathatók meg az alakzat vonalának?
30. Hogyan tudjuk elérni, hogy egy alakzat ne takarja le az alatta lévő alakzatokat?
31. Hogyan tudjuk átméretezni az alakzatokat?

32. Hogyan lehet megváltoztatni az alakzatok formáját?
33. Milyen módszerekkel lehet egy alakzatot lemásolni, illetve áthelyezni?
34. Milyen műveletek végezhetők el alakzatokkal?
35. Mi a szövegdoboz? Mikor használjuk?
36. Készítsd el az alábbi ábrát, és mentsd el a dokumentumot az *info8\megoldások* mappába *darabológép* néven!
37. Készítsd el az alábbi minta alapján a lakókocsi-kölcsönző emblémáját, majd mentsd el az *info8\megoldások* mappába *kölcsönző* néven!

38. Hogyan hozunk létre táblázatot a dokumentumban?
39. Hogyan lehet a táblázatban cellát, sort, illetve oszlopot kijelölni?
40. Hogyan lehet beszúrni a táblázatba egy újabb sort, illetve oszlopot?
41. Hogyan lehet beszúrni az utolsó oszlop után egy újabbat?
42. Hogyan lehet a táblázatban sort, illetve oszlopot törölni?
43. Hogyan lehet megváltoztatni az oszlop szélességét?
44. Mit jelent a cellák egyesítése? Hogyan végezhető el a művelet?
45. Készítsd el az iskolai matematikaverseny eredményeit tartalmazó táblázatot, majd mentsd el az *info8\megoldások* mappába *verseny* néven!

Név	Osztály	1. forduló		
		Elmélet	Gyakorlat	Összesen
Albert Dániel	8. a	43	41	84
Kiss Nóra	8. b	46	49	95
Nagy László	8. b	49	42	91
Szabó Anett	8. b	45	47	92
Tóth Viktor	8. a	45	42	87

Ellenőrizd tudásod!

1. Készíts plakátot az alábbi adatok és a minta felhasználásával! Az elkészült dokumentumot mentsd el az *info8\megoldások* mappába *fotókiállítás* néven!

- papírméret: A4 (21×29,7 cm)
- tájolás: fekvő
- betűtípusok: Arabia, Boulevard, Verdana (Ha nincs ilyen betűtípusod, akkor helyettesítsd hasonlóval!)
- betűméretek: 48 és 12 pont
- plakát mérete: 21×11 cm

A virágot ábrázoló kép az *info8\képek* mappában található.

2. Végezd el a következő műveleteket!

a) Nyisd meg az *info8\szövegek* mappában lévő, *bemutatkozás* nevű állományt!

b) Gépeld be a hiányzó szöveget!

c) Végezd el a formázásokat az alábbi adatok és a következő oldalon lévő minta alapján!

– papírméret: A4 (21×29,7 cm)

– margók: alsó és felső 2 cm, bal és jobb 3,5 cm

– betűtípusok: 12 és 14 pontos Times New Roman, 15 pontos Arial

A behúzások és térközök beállításait a minta alapján végezd el!

d) A képet a *ClipArt*ből szúrd be! Ha nem találsz ilyet, akkor válassz egy másikat!

e) Mentse el az elkészített dokumentumot az *info8\megoldások* mappába *édeskevés* néven!

Dr. Nagy Sándor
Igazgató úr részére
Táplálkozási Intézet
Budapest

TISZTELT IGAZGATÓ ÚR!

Engedje meg, hogy bemutatkozzam, Bagaméri Antal vagyok, az **ÉDESKEVÉS** Cukrászda és Fagylaltozó vezetője. 120 m²-es üzletemben saját készítésű fagylaltokat, süteményeket kínálok.

Jelszavam:

Bagaméri, ki a fagylaltját maga méri!

Eperkehely	125 Ft
Csokicsoda	85 Ft
Tutti Frutti	89 Ft
Sztracsatella	176 Ft

A továbbiakban az első három hónap bevételeit tanulmányozhatja táblázatos formában. A bizalmasan kezelendő adatokat az alábbi célokra használhatja fel:

- ❖ közgazdasági tanulmány írása,
- ❖ statisztikai számítások,
- ❖ gazdasági előrejelzés készítése.

Nem szükséges a konkurencia tudomására hoznia az alább közölteket, mert akkor kutatásait nem áll módomban támogatni.

	Január	Február	Március
Fagylaltkelyhek	65970	71520	80400
Sütemények	42560	38710	49405

Baráti üdvözlettel:

Bagaméri Antal

Debrecen, 2010. február 19.